

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četr-
letno Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 113

Cena inseratov: cela
stran Din 1400.—, pol stra-
ni Din 700.—, četrť strani
Din 350.—. Mali oglasi be-
seda Din 1.—, stalnim popust

Samostojna - kmetijska stranka razpada.

Nobena stranka ne more dolgo živetí samo od laži in hujskanja. Laž ima kratke noge, kakor pravi slovenski pregovor. Hujskača poslušajo samo nerazsodni ljudje, pametni pa se kmalu s prezirom obrnejo od nje. Kdor zida stranko na laž in hujskanje, ta jo zida na pesek. Ni treba niti močnega viharja in velike nevihte, in zgradba na pesku se bo razsula.

Samostojna - kmetijska stranka porojena iz političnih laži.

Ko se je rodila samostojna kmetijska stranka, ji ob zibelí nista stali resnica in pravica. Za botro ji je bila demokratska stranka. Iz te stranke, torej iz vrst slovenskega liberalizma so prišli voditelji in ustanovitelji samostojne kmetijske stranke. Ta stranka ni bila ustanovljena za to, da se obrani krščanska pravica ter narodna in kmetjska pravica, marveč za to se je ustanovila, da se obravna interesi slovenskega liberalizma in lažnjivega svobodomiselstva.

Dr. Žerjav, vodja slovenskih demokratov, kakor so se po svetovni vojni začeli imenovati slovenski liberalci in naprednjakarji, je uvidel, da demokratska stranka pod lastno firmo ne more prodreti med kmete. Zato je Ivan Pucelj, podpredsednik demokratske stranke, prevzel nalogo, da ustanovi samostojno kmetijsko stranko, ki je bila zamišljena kot nekaka podružnica liberalne gospodarske stranke na deželi. Samostojna kmetijska stranka se je torej rodila ne iz potrebe, da se branijo in pospešujejo kmetjski interesi, marveč iz potreb slovenskega liberalizma, kateremu naj bi se zgradili oporni in podporni stebri tudi po slovenskih vaseh. Namen torej ni bil kmetjska korist, marveč korist slovenskih liberalcev ter lažnjivih svobodomiselcev. Nikdar ne smemo pozabiti ter tudi ne bomo pozabili, da so ustanovitelji samostojne kmetijske stranke prišli iz tistih krogov, ki so po svojih časniki pisali, da je krščanstvo »strup iz Judeje«.

Da samostojna kmetijska stranka ne more zatajiti mleka, ki ga je sesala iz svoje liberalne roditeljice in rediteljice, dokazuje pisava »Kmetjskega lista«, ki se posmehuje krute-

mu preganjanju katoličanov v Mehiki ter zasmehuje tamošnje duhovnike kot žegnane pijavke in kobilice. Stara resnica, zopet potrjena: vzgoja se ne pozabi nikdar, njeni sledovi ostanejo vsigdar.

Nikdar za kmetjski program.

Samostojna stranka je takoj po svojem rojstvu pokazala, da od prvega početka svojega življenja ni bila kmetjska. Ko so njeni poslanci prišli v Beograd v ustavotvorno skupščino, so se pridružili stranki srbskih zemljoradnikov (poljedelcev). Tukaj bi morali braniti kmetjski program. Tega pa niso hoteli, ker takega programa niso imeli. V najkrajšem času so zapustili svoje srbske kmetjske tovariše ter so šli po potu zastopnikov slovenskega liberalizma. Vstopili so v vlado ter glasovali za brezobzirni centralizem, ki je protiven interesom kmetjskega ljudstva. Dokler so bili na vladi, so glasovali od leta do leta, od mesca do mesca za nove davke in naraščajoče dajatve, pod katerimi trpi kmetjsko ljudstvo še danes. Zakaj še do danes se Slov. ljudski stranki ni popolnoma posrečilo, da bi te velike davke in dajatve, upeljane od slovenskih liberalcev in kmetijcev, omilila in znižala do stopnje, ki bi bila primerna in poželjena.

Da bi samostojneži mogli ostati pri vladnih jaslíh, so se zvezali s Stj. Radičem, kateri je leta 1925 s svojo stranko stopil v Pašičevo vlado. Pozabili in zatajili so vse to, kar so v prejšnjih letih o Radiču pisali. Prej so pisali o Radiču, da je konfuzen (zmešan) človek, da vara kmetjsko ljudstvo, ki mu donaša pišance, purice in šunke, da je sebični milijonar brez požrtvovalnosti, da je junak z ajčjega poguma, da je nor človek, da je protivnik edinstvene države, ki ga je treba zapreti in obsoditi itd. Samostojna gospoda je zamižala z očmi ter šla preko vsega tega, samo da je ostala pri vladinih jaslíh in koristih.

Nekdanja kmetijska stranka se utaplja v liberalni gospodarski stranki.

Po Stjepana Radiča smrti je prevzel vodstvo v jeseni 1927 ustanov-

ljene kmetjsko demokratske koalicije g. Svetozar Pribičević, vrhovni komandant samostalne demokratske stranke. Tako je nekdanja samostojna kmetijska stranka prišla pod dvojni suženjski jarem: poleg radičevskega jarma nosi še samostalno-demokratski jarem Pribičevića-Žerjava-Kramerja. Tako je samostojna kmetijska stranka srečno prijadrala nazaj v liberalno lukó, iz katere je izšla.

Slovenski kmetje pa, saj jih ni ravno bilo veliko, ki so še verovali samostojnim kolovodjem in njihovim obljubam in hujskarijam, majojo z glavami ter odločno odklanjajo oboji jarem: radičevski in žerjavovski. Slovenski kmetje, tudi tisti, ki so do slej tavalí po krivih potih samostojno-kmetijskega zapeljevanja, nočejo z radičevsko stranko, ker je ta stranka proglasila Prekmurje kot del hrvaške zemlje in ker hoče slovensko Prekmurje odtrgati od slovenske domovine. Kar so nekdanj počenjali Madžari, to hočejo sedaj radičevci. Samostojno-kmetijski kolovodje pa k temu molčijo, ker se ne upajo zameriti se mogotcem radičevske stranke. Slovenski kmetje tudi ne morejo odobriti politike, ki postopa s Slovenijo, kakor z nekakim priveskom Hrvatske. Nekdanji samostojneži po slovenskih vaseh majojo z glavo, ko gledajo, kako je vodstvo nekdanje samostojne kmetijske stranke prešlo v roke Žerjava in Kramerja. Na shodih vidijo, kako imajo na skupnih zborovanjih prvo besedo dr. Kramer in njegovi demokratski tovariši.

Vse to vidijo in obsojajo nekdanji slovenski samostojneži. Majojo z glavo nad tako politiko, obračajo hrbet nekdanji samostojno-kmetijski stranki, ki ni več liberalna podružnica demokratske stranke, marveč je popolnoma prešla pod samostalno-demokratsko kuratelo. Demokratska stranka je nekdanj stala ob zibelki samostojne stranke, sedaj pa stoji kot srečna dedinja s smehljajočim se obrazom ob njenem grobu.

Za slovensko slovo zoper
razdiralno politiko sloven-
skih radičevskih sužnjev!

RAZGOVORI

»Pucelj že zopet papeža špila«, je šaljivo načel razgovor gospodar.

»Kako pa? Ali je zopet poslal kako pismo krščanskemu ljudstvu?«

»Topot pa samo slovenskim duhovnikom. Njegovega pisma sicer slovenski duhovniki ne bodo brali, ker njegovega časopisa ne berejo, pa drugi ljudje, ki bodo brali, bodo mislili, da je res že vsa slovenska duhovščina šla med radičevce.«

»No, tega se pa ti ni bati«, se je nasmehnil župan. »Saj je bil Radič eden tistih, ki je najgrše blatil in psoval slovenskega duhovnika, saj je bil Radič tisti, ki je z obema rokama pomagal vsak udarec proti slovenskemu duhovniku okrepiti in to v vsakem oziru. Ves Puclev trud bo zastonj, njegove komande, kateri bi naj se naenkrat pokoravali tudi duhovniki, ne bo nihče poslušal!«

»Prav praviš«, je dejal gospodar, »in zdaj tudi za to ne gre! Namen, ki ga imajo radičevci, je viden: začeli so z novim poizkusom, da ločijo duhovnika in kmeta. Pri nas na Slovenskem je v tem oziru skoroda povsod in prav bi bilo, če bi bilo povsod, lepo prijateljsko, skoroda družinsko življenje v župnijah. Zdi se mi, da je to tudi edino pravilno v duhu naše vere. Farani ene fare smo kakor ena družina. Imamo domačo cerkev — vsem skupen dom, imamo pri cerkvi duhovnika, vsem skupnega duhovnega očeta, namestnika našega nebeškega Očeta. Najsrečnejša je fara, kjer ljudstvo z duhovnikom in duhovnik z ljudstvom živijo v taki družinski sreči. In to je ravno, kar naše nasprotnike tako jezi. Ta temelj lepega in mirnega verskega življenja jih najbolj teži in njega hočejo omajati. Zdaj se Pucelj tako divje zaletava vanj. Dokazuje, da slovenski duhovnik ne dela za ljudstvo, ker ne gre z radičevci. Dokazuje, da je hrvaška duhovščina z radičevci in da je z ljudstvom. To dokazovanje pa se mu ne posreči. Mirno trdim, da bi slovenska duhovščina tedaj šla res od slovenskega naroda, če bi v tem težkem položaju le ob stran stopila, kaj šele, če bi Puclja ubogala. Drug dokaz pa Puclja samega po ustih udari. Če on hvali hrvaško duhovščino, da je z narodom v radičevski stranki, kjer je večina Hrvatov, potem bi moral temu dosledno hvaliti slovensko duhovščino, ki je vsa v SLS, v kateri je večina Slovencev.

»Pa so res Hrvatje, posebno še hrvaški duhovniki, zoper dr. Korošca«, je vprašal župan.

»Niso. Posamezne izjave, ki jih pri občujejo liberalni listi, so vse potvorjene. Celo zagrebški nadškof, katerega je sam Pribičević hotel zaplesti v to, je označil pisanje o nezaupanju napram g. dr. Korošču kot neresnično. Zdaj, ko se Radičevcem ni posrečilo napraviti med duhovščino nerazporedenja proti g. dr. Korošču, pa

pišejo, da je sam papež poslal pismo duhovnikom, da morajo odobravati politiko dr. Korošca. Seveda je tudi to pismo izmišljeno. Da vsi slovenski in večina hrvaških duhovnikov odobrava politiko dr. Korošca, ni bilo treba nobenega papeževega pisma — je zadostovala zdrava pamet.«

»Morda pa hočejo s tem duhovnika zopet izriniti s političnega polja«, je dejal župan, ki je danes posebno posegal v razgovor.

»To, tovariši, je njihov konečni namen. Kako pa mora liberalce in brezverce jeziti, če pomislijo: Jugoslavijo vodi katoliški duhovnik dr. Korošec. Avstrijo vodi katoliški duhovnik prelat dr. Seipl, češko državo dejansko vodi voditelj češke ljudske stranke — duhovnik. Tam, kjer pošten narod spozna, da je poštenje podlaga državnemu redu, tam zaupa vodstvo države katoliškemu duhovniku. Katoličani so pa ravno tedaj, ako je njihov mož na najbolj odgovornem mestu v državi, dolžni, da strnejo svoje vrste še bolj, da so složni, odločni in močni posebno naši duhovniki.«

»Malo bolje bi pa država lahko le plačala duhovnike«, je pristavil pismoša, ki ve, da prinese drugim drž. nastavljenecem v kraju po nekaj tisočev na mesec, duhovniku pa komaj par stotakov.

»Imaš prav«, je odvrnil gospodar. »Vemo, da to vprašanje še ni rešeno v naši državi, to pa posebno zaradi raznolikosti v veri in v različnih načinih vzdrževanja duhovnikov. Prepričan pa sem, da lahko mirno rečem: slovenski narod tako spoštuje in ljubi svojo duhovščino, da bode v slučaju, da tega vprašanja ne reši država zaradi obstoječih težkoč, rešil narod sam, kjer sam odločuje. Če tudi slovenski duhovnik mora imeti to stvar urejeno, vendar je res, da je pri njem ljubezen do naroda in delo za narod prvo!«

Nato se je razvil razgovor o domači cerkvi, ki je potrebna popravila.

V NAŠI DRŽAVI.

• **Zarjavelo orožje** je potegnil Pribičević iz svojih opominov, ko je še le sedaj začel pisariti in govoriti o oni usodni noči 7. julija. Ta dan so bili na dvoru zastopniki strank. Ker so Hrvatje, oziroma v njihovem imenu predvsem Predavec, izjavili, da pretrgajo vse vezi s Srbijo, so zastopniki Srbije vprašali, če se to resno misli. Ako bi se to resno mislilo, potem bi bilo treba s Hrvati na drug način govoriti. Sedaj po dveh mesecih pa pride Pribičević s trditvijo na dan, da je Srbija hotela odrezati Hrvaško od države. Davidovič je pravilno odgovoril Pribičeviću, da velja njemu pregovor: Reci drugemu tat, da ti on ne reče! Pribičević sedaj drugim očita veleizdajo, ko je sam — veleizdajalec države, ker dela zoper obstoj države. Ako sedaj postaja zopet tre-

zen, je dobro, iztrezne naj še Hrvatje, da bodo na pravih tleh in v pravih mejah zahtevali svoje narodne pravice. Ta očitek pa, ki ga je sedaj Pribičević vrgel proti vladi, kaže, da je Pribičeviću zmanjkalo orožja in da je segel po — dva meseca starih razgovorih! Zarjavelo orožje!

Dr. Maček vstraja pri zahtevi popolne ločitve Hrvaške iz sedanje države, ako ne pride do sporazuma! Tako je izjavil preteklo soboto. Pribičević bo zopet rekel: »Kar Maček govori, mene ne tiče! In vendar govori Maček v imenu radičevcev in tudi kot predsednik zveze radičevcev in demokratov. Nerodno je to, da očitek, ki ga je Pribičević hotel vporabiti proti sedanji vladi, pade na — Mačka. Vse to prerekanje pa so besede, ki malo ali nič ne pomenijo, ker narod v državi hoče mir in delo in mu ni za — igrakanje z državo.

Kako je v radikalni stranki? Ker so ves čas že napovedovali, da pride do razkola v radikalni stranki, je bilo to že sumljivo. Kajti glavni odbor je imel sejo in liberalni listi so zapisali: »Zopet nič...« Dejstvo je, da so v radikalni stranki ribarije med posamezniki, vendar vlada med njimi kljub temu še strankarska disciplina. Kakih izrednih dogodkov, ki bi vplivali na položaj vlade, pa ni pričakovati od te strani, ker celokupni radikali podpirajo sedanjo vlado.

Narodna skupščina začne delati S 15. septembrom so poklicani v Beograd poslanci, ki delujejo v posameznih odsekih. Dne 25. t. m. pa se zopet sestane narodna skupščina. Skoro gotovo je, da se teh sej radičevci ne bodo udeležili, ker odklanjajo vsako sodelovanje s strankami, ki so sedaj v večini in vladi.

»Najvažnejše je gospodarsko delo« je dejal dr. Korošec na vse Pribičevićeve čenče. Prav je povedal! Kaj ima narod od tega hrupnega boja, ki ga Pribičević povzroča! Naša država je letos zopet precej slabo odrezala. Huda suša in druge ujme so zmanjšale naše narodno gospodarstvo za visoke milijone! V tem smislu bo treba preurediti novi preračun, ki ga je vlada že vzela v delo.

★

V DRUGIH DRŽAVAH.

Majhen, pa korajžen — tako si misli o sebi Ahmed Zogu, »kralj vseh Albancev«. Vse parade, ki so se vršile pod vodstvom Italije, ne pomagajo dosti! Slabo je, postati kralj, pa svoj dom in svoje ljudi zaščititi s celim bataljonom vojaštva. Nasprotniki Ahmeda baje pripravljajo upor. In še nekaj! Knez Wied, ki je bil med vojsko albanski knez, je dejal da še — ni odstopil. Bogue, če ne bo Zogu žal — radi preveč korajže!

Grčija želi urediti vsa nerešena vprašanja med našo državo in seboj. To bi se že zgodilo, da ni na Grškem začela divjati posebna bolezen, ki je imenujejo »grško«, podobna nekdanji »španski«.

Bolgarska brez vlade. Ljapčev je podal ostavko. Podal jo je zaradi Vl-

kova, to je vojnega ministra, ki ni odstopil, oziroma kralj Boris ni sprejel njegovega odstopa. Odstop Vlkova je zahteval zunanji politični položaj, ker je Vlkov zaščitnik Macedoncev, zaradi katerih pa je bila sedaj Bolgarska od Anglije in Francije — kregana. Kaj bo sedaj Bolgarija naredila, kako vlado bo dobila, se še ne ve. Zanimivo pa je, da se zaradi te vladine izpremembe močno spoprijemajo angleško-francoski listi z italijanskimi. Mussolini je menda v zahvalo zopet ponudil kralju Borisu princeso Ivano, ki jo je pred tednom še imel pripravljeno kot nevesto za albanskega kralja.

Avstrija se še ne priključi Nemčiji, to je začasen sklep Društva narodov, ki sedaj zboruje v Ženevi. Vendar je dejstvo, da se o tem vedno bolj pogosto govori. In o čemer se vedno bolj govori, se sčasoma zgodi.

Litvansko-poljski spor se že pretvarja v tiho vojno. Voldemaras, zastopnik Litve, je pred Društvom narodov obtožil Poljsko, da vrši tiho vojsko zoper Litvo.

Češka z nami v vseh vprašanjih zunanje politike! To se je pri zborovanju Društva narodov zopet pokazalo.

Jugoslavija podpiše Kellogov dogovor! Naš zunanji minister bo potoval iz Ženeve v Paris in tam za našo državo podpisal Kellogov dogovor — proti vojni.

Rusija pride podpisat dogovor — proti vojni! Kar nihče ni prav pričakoval, se je zgodilo, da se je tudi — Rusija odločila, da podpiše Kellogov dogovor.

ZA NEDELJO

Šest dni delaj, sedmi dan počivaj . . .

Pogosto mora postati človeku hudo pri srcu, ko pogleda po nedeljah malo po naši slovenski domovini. V prejšnjih časih tak svečan mir povsod, dopoldne in popoldne so se vsipale iz cerkev množice ljudi, ki se jim je poznalo na obrazih kakor nekaj iz onega sveta, mladino našo si videl pri knjigi, proti večeru je bila vsa družina zbrana pri prijetnem odih, zvečer se je razlegel iz naših hiš skupni rožni venec. Lepa stara slovenska nedelja! A zdaj! Kako je izgubil naš svet svoj nedeljski sijaj! Tolikokrat lahko vidiš ob nedeljah delo vseprek: kosijo, sušijo, žanjejo, orjejo — čisto navaden delavnik! — Človek se mora nehote spomniti besed sv. pisma, s katerimi toži Bog: »Zelo so skrunili moj dan!«

Seveda slišim izgovor: »Kaj pa hočemo? So pač težke danes gospodarske in življenjske razmere, človek si mora pomagati, kakor si pač more.« Res, vsi čutimo to. Tudi katoliška Cerkev upošteva to. Kedar je sila, kedar bi kdo trpel radi nedeljskega počitka veliko škodo, Cerkev delo ob nedeljah dovoljuje in ni tako hinav-

sko-trdosrčna, kakor so bili farizeji, ki so se spodtikali nad tem, da je Kristus ozdravil bolnike tudi v soboto — judovski praznik. Res so danes težke gospodarske razmere, a vprašanje je, če bo tej današnji stiski nedeljsko delo kaj pomagalo. In kolikokrat se to, kar se eno nedeljo pridela, drugo požene po grlu! Razven tega je zdravniško dokazano, da potrebuje človeško telo ravno po šestih napornih dnevih težkega telesnega dela en dan počitka, drugače oslabi in obnemore. Ali ne bi šlo delo v pondeljek veliko bolj izpod rok, ali se ne bi napravilo veliko več, ko bi šli ljudje k svojim opravkom po nedelji spočiti in s svežimi močmi, kakor pa če začnejo teden dela nespočiti, ubiti in vsi nevoljni! Sv. pismo pripoveduje, kako je moral nek mož, ki so ga dobili v soboto pri prepovedanem delu, po božjem povelju biti umorjen. Sedaj take kazni za oskrunjenje nedelje sicer ni, a oni, ki ne poznajo nedeljskega počitka, počasi morijo sami sebe in se spravljajo v prerani grob, ker si brez nedeljskega počitka kvarijo zdravje in moč in morajo čez leta za zdravila izdajati več, kakor so si pridobili z nedeljskim delom. In nazadnje, ali je zboljšanje neugodnih gospodarskih razmer samo v človeških rokah? Gotovo hoče Bog, da si mi moramo pomagati v teh stvareh s svojim lastnim prizadevanjem, a v sv. pismu je čisto jasno povedana še druga resnica, da smo pri vsem tem pa tudi od Boga odvisni in on našemu prizadevanju lahko da svoj blagoslov, ali pa ga tudi odtegne. Ali bo ta božji blagoslov tam, kjer Boga zanj ne prosijo, kjer se Boga niti ob nedeljah ne spominjajo? Pri preroku Ageju lahko čitaš te besede: »Vi ste veliko sejali, pa malo našli . . . Željno ste se ozirali po izobilju, in glejte, prišlo je pomanjkanje; spravljali ste v hiše, jaz pa sem vse odpihnil. Zakaj to, govori Gospod nebesnih trum? Zato, ker je zapuščena moja hiša.« Če človek gleda na nedeljsko delo, ki ga je danes toliko, zraven pa vidi, kako tudi to nič ne pomaga, mu pač morajo priti te besede na misel.

Ko tožimo danes o težkih razmerah, pa si nekateri mislijo pomagati z nedeljskim delom, ne smemo pozabiti na ono pomenljivo Kristusovo besedo: »Človek ne živi samo od kruha, temveč od vsake besede, ki pride iz ust božjih.« In te oživljajoče božje besede ni tam, kje ni nedeljskega počitka. Sv. pismo označuje velikokrat oskrunitev Gospodovega dneva za odpad od Boga. Čisto po pravici. Kdor v nedeljo ostane pri svojem delu in ne gre k službi božji, pač kaže, da je že zelo tuj Bogu, da ga ne priznava za svojega gospodarja, da ničesar ne išče pri njem, da menda zelo malo misli na dušo, na večnost, da ima svojega boga in svoja nebesa tukaj na zemlji, ali da bi jih vsaj rad imel. In ko ostane nedeljo za nedeljo tako zarit v zemljo, pa nič ne povzdičuje svojih oči gor k zvezdam, ko ostaja nedeljo za nedeljo brez besede

božje, ko nigdar ni v njegovo dušo tistega božjega duha, ki ga človek tudi potrebuje za svoje življenje, postaja njegova duša vedno bolj prazna, vedno bolj zanemarjena. Sicer jih je danes veliko, ki mislijo, da lahko človek živi tudi brez vsega tega, kar dviga dušo. Pa če ne bi mislili tudi na oni svet, kaj bo tam z izgubljenimi dušami, naj omenim le nekaj. Če greš v nedeljo v cerkev in si tam blizu svojemu Bogu, sam veš, kako se vračaš čisto drugačen, tako poživljen, tako potolažen, tako srečen k svojemu delu. A kako čisto drugače je onemu, ki ostane tudi v nedeljo pri svojem delu. Kako mu postaja vse življenje, vsako delo bridko, težko, neznosno, kako se mu bere že na obrazu nevolja in dušna trpkost.

»Moj dan je znamenje med menoj in med vami«, je govoril Gospod v stari zavezi. Veljajo te besede še tudi danes. Krščanska nedelja je znamenje krščanskega duha, krščanskega človeka. Zato pa, če hočemo biti res krščanski, v naše duše, v naše hiše, v naše vasi, na naša polja, na naše travnike zopet pravo krščansko nedeljo! Z nedeljo bo prišel tudi nedeljski blagoslov!

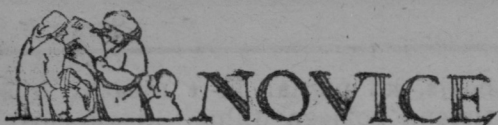
✱

Katoliška mladinska organizacija v Avstriji. Državna zveza katoliških mladinskih organizacij je imela letošnje glavno zborovanje v mestu Bregenz-u. Statistika izkazuje v vsej Avstriji 1056 mladinskih društev z 43.520 člani. Zveza izdaje tudi 4 mladinske liste. Kako živahno je zveza delovala, priča pred vsem to, da je osrednja pisarna sprejela 10.903 dopisov, a razposlala jih je 34.927.

Versko šolstvo na Ogrskem. Kakor znano, imajo na Ogrskem posamezne veroizpovedi pravico, da imajo svoje verske šole. Za te šole skrbi »Katoliška ljudska zveza«. Kakor je razvidno iz poročila te zveze, imajo katoličani na Ogrskem: 1 katoliško vseučilišče v Budimpešti, 7 višjih šol, 50 srednjih šol, 26 učiteljskih, 2751 osnovnih šol in 33 otroških zavetišč.

Mišljenje boljševizma napram veri. Poverjenik za prosveto na Ruskem se je izrazil na nekem zborovanju o veri: »Mi sovražimo krščanstvo in kristjane. Najboljši med njimi so naši največji sovražniki.« Oni oznanjujejo odpuščanje in ljubezen — največje nasprotstvo našim načelom. Krščanska ljubezen je največja ovira revolucije, mi se moramo zato bojevati proti temu nauku z vsemi sredstvi. Mi potrebujemo sovražstva! Mi moramo znati sovražiti, tako bomo svet osvojili. Posrečilo se nam je, da smo pahnili iz prestolov zemeljske kralje, sedaj je vrsta na nebeškem kralju. Boj zoper vero hočemo voditi z vsemi sredstvi!«

Verska zmeda na Nemškem. Poleg katoliške Cerkve je na Nemškem raznih verskih ločink in verskih nazorov 52. Je to posledica Lutrovega nauka, da si lahko vsak po svoji pameti dela vero iz sv. pisma.

»Vzajemnost«, društvo lavantinskih duhovnikov, vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 20. septembra ob 9. uri dopoldne v Celju v zborovalnici Mohorjeve tiskarne, Prešernova ulica 17, pritličje, s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnikovo, blagajnikovo in nadzorstvenih članov. 3. Volitev odbora in nadzorstva. 4. Članarina. 5. Slučajnosti. Ako ob določeni uri ni navzočih dovolj članov, to je ena desetina vseh članov, se skliče pol ure pozneje nov občni zbor, ki sklepa ne ozira se na število udeležencev (§ 8). Ker je »Vzajemnost« preiskušena zagovornica stanovskih interesov lavantinske duhovščine, se pričakuje od članov gotove in točne udeležbe! — Odbor.

Imenovanje častnim občanom. Vlč. g. Marko Tomažič, dekan v Kozjem, je častni občan treh občin. Občine: Presečno, Prevorje in Planinska vas so enoglasno imenovali častnim občanom vlč. g. Marka Tomažič, konz. svetnika in dekana v Kozjem, v priznanje obilnih zaslug, katere si je pridobil v teku 31letnega načelovanja okrajnemu zastopu v Kozjem, in se mu je izročila lično izdelana diploma. Častitamo!

Krajevna organizacija Udruženja vojnih invalidov v Slov. Bistrici bo imela v nedeljo, dne 16. t. m., ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne pri »Avguštinu« izredni občni zbor. Vsi invalidi in vdove se pozivljajo, da se tega občnega zbora zanesljivo udeležijo. Dospel bo delegat oblastnega odbora v Ljubljani, ki bo poročal o različnih vprašanjih.

Pod vlak radi družinskih razmer. V Ptujju je imel trgovino 38letni trgovec Anton Vavpotič. Pred dobrim tednom mu je pobegnila s trgovskim potnikom žena neznanu kam. Pred pobegom je naložila na avtomobil vse, kar jej je prišlo v naglici pod roko. Celo sedemletnega sinčka je skrivaj spravila k sorodnikom v Gradec. Komaj je izginila žena, že so začeli romati na Vavpotičev naslov računi in tirjatve, katere je zagrešila žena. Vsi ti žalostni doživljaji so tirali nesrečnega trgovca v smrt. V Varaždinu se je vrgel pod vlak, ki ga je razmesaril na smrt.

V pijanosti zavozil z avtomobilom pod vlak. Šofer Ivan Novak, rodом iz Trojan, uslužben pri tvrdki Baumann v Zagrebu, je pripeljal v četrtek, dne 6. septembra, zjutraj z avtomobilom iz Zagreba v Rogaško Slatino kopališkega gosta g. J. Maksimoviča, upokojenega načelnika ministrstva. Ker se je g. Maksimovič nameraval šele zvečer vrniti nazaj v Zagreb, si je šofer krajšal prosti čas popoldne po raznih gostilnah in je bil zvečer že tako vinjen, da se kopališki gost ni hotel z njim odpeljati in je odložil svoj odhod na drugo jutro. Vinjeni šofer pa je okrog devete ure

zvečer z avtomobilom krenil proti Celju. To je bila njegova usodna ter poslednja pot. Na predzadnjem cestnem železniškem prelazu pred Rog. Slatino, kjer ni zatvornic in kjer je tudi kraj zaradi ovinkov zelo nevaren, je v istem trenutku pribrzel osebni vlak iz Grobelnega. Šofer ni mogel več ustaviti voza, ki ga je lokomotiva zgrabila ter ga kakih 100 korakov vlekla proti Rogaški Slatini, dokler se ni vlak ustavil. Šofer Novak je dobil tako težke poškodbe, da je v nekaj minutah umrl. Avtomobil je ostal popolnoma razbit na tiru in je njegovo železje tudi lokomotivo tako pokvarilo, da so morali naročiti iz Rogatca drug stroj, da je potisnil vlak naprej. Vsak je imel krog tri ure zamude.

Napad na avtomobil z romarji. V nedeljo popoldne je bil izvršen na avtomobil, ki je vozil romarje od Sv. Jakoba v Slov. gor. v Ruše, napad. V avtomobilu je bilo 20 romarjev in je napadlo voz 6 mož s kamenjem. Kamenje je razbilo šipo in avto je bil prisiljen, postati. Naenkrat je skočil v voz neznanec in sunil z nožem proti enemu romarju. Samozavesti šoferja Vogrina se je zahvaliti, da so napadalca zgrabili, mu izvili nož in ga predali orožništvu. Težko ranjenega romarja so prepeljali nazaj v Ruši.

Ropar na delu. V nedeljo je bil na cesti Lajtersberg—Rošpah napaden od neznanca Franc Peklar, viničar iz Špičnika. Gnal je proti domu krave in naenkrat se je pognal v nič slabega slutečega neznan človek, ki mu je izmaknil vso gotovino. Ropar je izginil po zločinu v gozdu.

Iz maščevanja nad Račičem. Pred nekaj dnevi je izbruhnil v gozdovih krog Peči in Dekanov v južni Srbiji grozen gozdni požar, ki je objel 8000 ha. Gozdovi so last Puniše Račiča, ki je streljal v narodni skupščini dne 20. junija. Obstoja upravičen sum, da gre pri tem ogromnem požaru za maščevanje.

Težka avtomobilska nesreča. V nedeljo, dne 9. t. m., se je zgodila na dirkališču v Milanu na Italijanskem težka avtomobilska nesreča. Vršile so se tekme z avtomobil in je bilo zbranih okrog 80.000 gledalcev. Kar naenkrat pa je zavozil avtomobilist, ki je drvel s hitrostjo 150 km na uro, naravnost med ljudske množice in trčil ob tribuno. Posledice nepredvidnega divjanja so bile grozne. Mavratati je bil seve pri priči mrtev in poleg njega še 19 drugih oseb. Težko ranjenih je bilo 5, 36 oseb pa lažje.

Desetletnica boljševiške strahovlade v Rusiji. Te dni je ravno minilo deset let, odkar so zavladali nad Rusijo z vsemi grozovitostmi boljševiki. V prvih septemberskih dneh 1918 so začeli boljševiški kolovodje s pokoljem meščanskih strank, ki ga nadaljujejo s kratkimi presledki do danes.

Nečloveška mati. V sredo, dne 5. t. m., se je doigrala v Rumi v hiši uglednega trgovca Jove Gjuričiča žalostna igra, katero je zakrivila mati iz doslej nepojasnjene vzroka. Gjuričič je imel dva sina: 17letnega dijaka 7.

realke in 14letnega dijaka, ki je končal 4. razred realke. Oba sta bila zelo marljiva študenta. Gospa Gjuričičeva, rodом iz Vinkovcev, je bila dobra in zvesta žena in nobenih znakov ni bilo, da preživlja kako domačo neslogo. V sredo popoldne, ko je mož bil zaposlen v trgovini, je gospa sinovoma in sebi pripravila limonado, ki so jo vsi trije izpili. Nekoliko minut pozneje so se onesvestili ter v hudih mukah umrli. V limonado je mati prilila znatno količino morfija.

Drzen tat in vlomilec. V četrtek, 6. septembra, se je zgodil v Celju ta le slučaj drzne tatvine in vloma: Družina zobozdravnika dr. Sadnika je bila pravkar zbrana pri kosilu. Zdravnikova pomočnica gđc. Eckschlager je zapazila skozi odprta vrata pisarne neznanega človeka, ki je brskal z vso naglico po pisalni mizi. Stopila je v pisarno in v tem trenutku je pograbil neznanec, kar se je dalo dobiti in hušnil skozi duri. Eckschlagerjeva je spoznala v neznanu nekdanjega zdravnikovega pomočnika, ki je odnesel 3000 Din v gotovini in pobegnil zasledovanju neznanu kam.

ORJUNAŠI NA DELU.

V petek zvečer se je doigraval v Ljubljani umor, ki kaže vso podivjanost ostankov Orjune. 32letni lesni trgovec Egidij Peric je sedel zvečer s svojo ženo v kuhinji in sta igrala domino. Ob četrta na 9. uro je počil strel. Peric je skočil po koncu in zakričal: »Ustrelil me je! Vode!« Nato se je opotekel iz kuhinje na stopnišče, kjer se je zgrudil in izdahnul. Po umoru so poklicali Pericevi sosedi policijo, ki je ugotovila, da je streljal morilec iz okna prvega nadstropja še nedovršene stavbe, ki je ravno nasproti oknu Periceve kuhinje. Krogla je prodrla šipo v okno, prebila Pericu levo roko, šla skozi prsi, zadela v štedilnik in nato padla v neko posodo. Peric ima prsi čisto razmesarjene, ker je bil, kakor se je ugotovilo, ustreljen z dum-dum-kroglo, izstreljeno iz avstrijske vojaške karabinke. Morilec je po izvršenem dejanju vrgel karabinko skozi okno na dvorišče, kjer so jo vso razbito našli, ter pobegnil. Policijski pes je nekaj časa sledil, nato je pa vsaka sled zginila. Očividno je imel morilec pripravljeno kolo, na katerem se je odpeljal. Peric sam je bil svoj čas eden najbolj vnetih orjunašev, ki je znal tudi za vse zločine, katere so zagrešili te bande v Trbovljah, po Mariboru in po Ljubljani. Med Pericem in kolovodji Orjune je došlo do spora, ki je dosegel ta višek, da so obdolžili orjunaši Perica veleizdaje in je bil zaradi tega tudi 1 mesec v preiskavi. Izpuščen iz zapora, je izjavljal, da bo izdal sodišču vse krvave zločine, katere je počenjala Orjuna v času, ko so bili pri vladnem krmilu: Pašič, Pribičević in Žerjav. Teh izjav so se nadorjunaši ustrašili in pisarili Pericu pisma, naj si konča sam življenje, ker sicer ga bo ubil eden iz vrst Orjune. Peric se ni pokoril grožnjam in radi tega je došlo do groznega zločina. Po

licija je že zaprla nekatere uglednejše orjunaše in je upati, da bo ta pretepaška organizacija prejela iz rok pravice zaslužen plačilo za po nedolžnem prelito kri in razna razdejanja tuje lastnine. Pribečevič in dr. Žerjav imata zopet en vzgled, kako se zna udeleževati omladina samostojnih demokratov — Orjuna!

Šolskim vodstvom! Na vsa šolska vodstva mariborske oblasti je Tiskar na sv. Cirila razposlala vzorce zvezkov in cenik. Ker se bo šola kmalu začela, se šolska vodstva naprošajo, da blagovolijo naročila sporočiti, da se bodo mogla pravočasno izvršiti.

Vsem članom šolskih odborov sporoča Tiskarna sv. Cirila v Mariboru prošnjo, da pri seji predlagajo nakup šolskih knjig in drugih potrebščin za domačo šolo pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kjer je najboljša in najcenejša blago, točna postrežba in poleg tega domača tvrdka, ki zasluži, da se jo podpira!

Ne pozabite pri sklepanju pogodb, legalizacijah itd., da se je nastanil v Mariboru, Sodna ulica 2 (Pipuševa hiša) naš vrli somišljenik kot notar g. dr. Anton Bartol. Župni uradi, načelniki izobraževalnih društev, orlovske organizacije, naši zaupniki, povejte vsem drugim, da imamo v Mariboru našega notarja. Ne podpirajte nasprotnikov!

Duhovniška imenovanja. Stanislav Canjkar je imenovan za študijskega prefekta in docenta bibličnih ved novega zakona na mariborskem bogoslovju. — Dr. Josip Somrek je imenovan za častnega škof. konz. svetnika. — Martin Vrzlak, kaplan na Remšniku, pride s 1. oktobrom za provizorja v Zagorje pri Kozjem.

Obesil se je. V gozdu pri Treh ribnikih v Mariboru so našli v ponedeljek obešenega 30letnega natakara Jožefa Ratej. Samomorilec je bil že dalje časa brezposeln in si je končal mlado življenje iz obupa.

Električni tok ga je smrtno opek. V Selnici ob Dravi je pasel živino 10letni posestnikov sin Tonče Kure. Iz otroške radovednosti je splezal na električni drog in se je dotaknil žice. Električna sila je ubogega otroka tako močno opekla in pretresla, da je na strašnih posledicah umrl v mariborski bolnici.

Občinske volitve pri Sv. Juriju ob Pesnici. Kakor je že znano, smo pri občinskih volitvah zmagali in si izvolili našega uglednega moža g. Leberja za župana. Čudimo se, zakaj se bivši župan g. Hlade sedaj toliko razburja. Proti njemu kot osebi nimamo prav nič. Priznavamo, da je res pošteni, ali on se je oprijel v volilnem boju Bračkovega Francla in še drugih samostojnežev in je s tem odločno stopil na stran naših nasprotnikov. Naši so ga vabili, naj gre z nami, ponudili so mu kandidaturo na naši listi, ali on je odklonil. Pri agitaciji ni niti z eno besedo nastopil proti kandidatni listi samostojnih demokratov, ampak samo proti listi SLS. Ali morda to ni res? Isto je bilo pri volitvi župana. Če je res ne-

Šolarji

najboljše in najcenejše

čevlje,
obleke,
torbice,

1066
kupimo letos samo pri
R. STERMECKI, CELJE

pristranski, zakaj pa je pri volitvi župana nastopal proti nam! Mi g. M. Hladeja v vsakem oziru visoko čislamo, ali pri teh stvareh pa mu ne moremo dati nikakor prav. Kriv je on sam, da ni več župan, zakaj pa se je družil s pristaši malovredne samostojne demokratske stranke, ki je nikjer več ne marajo. G. Hlade, pustite raje demokratsko družbo, pa bo vse dobro! Če bo g. Hlade res odpovedal »Gospodarja«, bomo pa za to pridobili deset drugih!

Novice od Sv. Antona v Slov. gor. Prihodnjo nedeljo, dne 16. septembra pojdimo fantje in moške na veliki okrajni shod SLS pri Sv. Lenartu, ki se bo vršil ob pol 11. uri na dvorišču pri Arnušu. Na shodu govorita oblastni predsednik dr. Leskovar in naš poslanec Franjo Žebot ter oblastni poslanci. — Naš Društveni dom bo kmalu gotov in upamo, da ga bomo meseca oktobra že otvorili. — Čudimo se, kako se je trgovec Tušak tako silno intabuliral na znano Goriško-samostojno demokratsko stranko. On, ki sprejema kot trgovec vendar samo od nas Antonjevčanov kot njegovih odjemalcev denar! Ali je morda lenarški Gorišek znosil Tušaku bogastvo skupaj? Mi Antonjevčani, kmetje, viničarji in vsi drugi smo njegovemu blagemu očetu in sedaj že leta in leta njemu samemu nosili svoj pošten denar. Ali namesto, da bi Tušak držal s tistimi, ki so mu ustvarili bogatijo, pa drži z liberalnim advokatom in njegovo družbo. Sokolski dom, ki ga je zgradil Tušak skupno z Goriškovim denarjem, je samo za to postavljen, da prinaša v naše kraje zgago in sovraštvo. Sama kljubovalnost je to! Tušak vendar ve, da je cela fara na strani SLS in da samostojnih demokratov ne maramo, saj so jih povsod zavrgli med staro šaro in smetje. — Število naročnikov »Slov. Gospodarja« vedno napreduje. Danes prihaja v našo faro nad 200 izvodov našega najboljšega časopisa. — Vinska letina bo tudi pri nas letos izvanredno dobra. Upamo, da bodo kupci prišli. Suša pa je sedaj že neznosna. Najhuje bo za živinsko krmo. Bomo morali vsako bilko uporabiti. — Antonjevčani, na veselo svidenje oktobra pri otvoritvi in blagoslovitvi našega društvenega doma!

Splavarji iz Dravske doline, pozor! Dravski most v Ptuj je tako pokvarjen, da ga morajo popraviti. Popravljanje mosta je velika ovira za splavarje iz Dravske doline. Splavarji

naj počakajo tako dolgo, dokler ne bo most popravljen, saj se vršijo dela z vso naglico.

Nesreča v Zgornjem Dupleku. V ponedeljek, dne 10. t. m., se je težko ponesrečil na brodu v Zg. Dupleku posestnik Veber iz Korene. Ker je radi nizkega stanja Drave na brod precej strmo in ni dobro zavrl voza, mu je pognalo voz, ki je zadel ob soho na brodu in se prevrgel ter padel po na vozu sedečem Vebru. Težko poškodovanega je prepeljal rešilni avto v mariborsko bolnico. Zopet en klic po potrebi mosta!

Razno od Sv. Lovrenca v Slov. gor. Trtničarstvo je pri nas v polnem napredku, ker imamo trtničarsko zadruho. Sadjereja je močno razvita v Zagorcih, Hlaponcih in v Senčaku. Letošnji sadni pridelki kažejo prav lepo, sadja je dovolj in je lepo čisto. Graje vredno dejstvo je to, ker nam kvarijo domači mešetarji sadne cene s tem, da kupujejo še ne zrelo sadje. — V noči od 4. na 5. t. m. je bil zaboden v prsi komaj 17letni fant Alojzij Glažar. Ubijalec je neki nepridiprav, ki boče letos že drugič pred poroto in tretja ga še čaka v decembru.

Morilica so izsledili. Zadnjič smo poročali o roparskem umoru komaj 17letnega Podplatnikovega sina od Sv. Tomaža. Prvotno ni bilo mogoče orožništvu pogoditi pravih krivcev. Te dni so pa orožniki odkrili pravega zločinca v osebi nekega Žinka, ki je doma iz Skorečic pri Sv. Tomažu. Dobili so pri njem krvavo srajco ter uro umorjenega Podplatnika.

Uboj na Ptujski gori. Mladi svet je čisto skvarjen, udan pijančevanju in razkošnemu življenju. Na Malo Gospojnico so fantje pili, kakor je navada na Ptujski gori, v gostilni Furman do 11. ure ponoči. Prišlo je do prepira med stogočkimi fanti in med Janezom iz Ptujске gore. Tako dolgo so se ruvali in predbacivali drug drugemu, da je zabodel z nožem mladega Tončka Janez iz Stogovec. Bil je na mestu mrtev. Fantje, ali boste nehali s takim življenjem! Pustite alkohol in začnite boljše življenje!

Smrtna kosa. V Mestnem vrhu pri Ptuj je dne 10. t. m. umrl Franc Simonič, posestnik in več kot 40letni naročnik »Gospodarja«, vrli pristaš SLS, v 88. letu svoje starosti. Naj v miru počiva!

Avtobusni promet v Ljutomeru. Ljutomerski gospodarski krogi snujejo družbo za avtobusni promet na progah Štrigova—Ljutomer—Sv. Jurij ob Ščavnici—Radgona in Ljutomer—Slatina Radenci—Radgona. Je popolnoma prav, da se tudi končno pri nas uvede to praktično prometno sredstvo ter prebivalstvo te nove zveze željno pričakuje. Posebne važnosti je proga za Ščavniško dolino, ki je brez vsake železniške zveze, medtem ko z drugo progo dobimo poleg živahnjega lokalnega prometa še ugodno zvezo s sosedno Avstrijo. V kratkem bode več poskusnih voženj, da se zamorejo izbrati avtobusi, primerni za naše ceste.

Kaj se je zgodilo pri Sv. Miklavžu? Pretekli petek se je vrnil iz Čehoslovaške gospod župnik A. Polak. Pred dvema mesecema se je podal na svoj dom v Šleziji, kjer je prebil nekaj dni, potem pa se je zdravil v toplih. Gospod župnik boleha na želodcu in je že prej moral prestati v Gracu težko operacijo. V toplih se mu je stanje zboljšalo in vsi mu želimo skorajšnjega popolnega okrevanja. — Mnogo pozornosti je vzbudila sodnijska razprava v Ormožu, ki se je vršila radi 25 Din. Kdo je bil tožitelj in kdo obtoženec, je navsezadnje postranska stvar, naglasiti hočemo le dejstvo, kako žalostno je, ako ljudje radi take malenkosti polnijo žepe advokatov in pred sodiščem iščejo zadoščenje. V našem slučaju je pa še posebno žalostno, da je ena priča pri segla in je bila radi tega obsojena na več mesecev zapor. Vpliv brezverskega mestnega duha se žal tudi že na deželi pozna in mnogo je takih, ki ni majo smisla za praktično krščanstvo. — Zadnja nedelja je bila pri Sv. Miklavžu precej živa. Predpoldne se je vršil pri Jeruzalemu, ki je podružnica Sv. Miklavža, viničarski tabor. Vreme je bilo lepo, zato je prišlo od vseh strani mnogo naroda. Tabor se je začel s sv. mašo, potem pa so bili primerni govori. Govoril je domači oblastni poslanec g. Rozman in več tujih govornikov. — Popoldne po blagoslovu je nastopila v društveni dvorani »Krekova mladina« z lepo ljudsko igro »Na dan sodbe«. Prireditelj je v splošnem uspela. Da obisk ni bil večji, je pripisovati nezadostni reklam in še nekaterim drugim činiteljem, o katerih izpregovorimo še morda ob drugi priliki. — Popoldne so se vršile na travniku g. Tramška gasilske vaje. K vajam sv. prišli gasilci iz cele okolice v popolni opremi. Razume se, da so imeli med vajami mnogo gledalcev.

Dogodki v Slovenski krajini. Dolnje-lendavski okraj je dobil novega glavarja v osebi g. dr. Antona Farčnika, vladnega svetnika v Celju. Njegov prednik, glavar dr. Kandrič, pa je premeščen v Gornjigrad, kjer bo opravljal enako službo. — Pretekli četrtek se je v Murski Soboti vlegla pod večerni vlak neka stara beračica. Pod vlakom je našla smrt. Kolesa so ji razmesarila gornji del trupla. V smrt jo je gnala beda. — Pomočniku Jožefu Vajda se je pripetila pri umivanju karbidnega soda težka nesreča. Vajda je mislil, da je sod prazen, zato ga je hotel očistiti. Vlijel je vanj vode. Ker je rabil luč, je prižgal nad sodom vžigalico. Sod ni bil prazen, kakor je domneval. Karbid se je začel v vodi razkrajati in ko je začela vžigalica goreti, se je plin užgal. Plamen je z veliko silo vdrl iz soda in je pomočnika zadel ravno v obraz. Ponesrečenec je dobil hude opekline in se sedaj zdravi v bolnici v Murski Soboti.

V Savi utonil. Na Male Gospojnice popoldne je zahtevala Sava smrtno žrtev v osebi 17letnega steklarskega pomagača Antona Toplak. Omenjeni

STROKOVNI ZDRAVNIK ZA ŽENSKÉ
BOLEZNI IN PORODNIŠTVO

Med. Univ. Dr. Franjo Toplak

zopet redno ordinira

Maribor, Glavni trg 18

od 10—12. in od 14. do 16. ure 1103

se je vozil v majhnem čolničku po Savi, ki posebno močno dere pri Možini in je ravno ta kraj posebno nevaren. Toplak je bil večkrat posvarjen, naj se ne spušča v to nevarnost, a je preveč zaupal svoji drznosti in izurjenosti v veslanju. Nesreča je pa hotela, da se je čolnik prevrnil dne 8. t. m. popoldne pri Možini. Toplaka je vrglo iz čolna, ker ni znal plavati, so ga požrli in odnesli valovi. Čoln so potegnili iz Save nekaj sto metrov pod mestom nesreče, utopljenca še nimajo.

Županom in občinskim odborikom nalaga njihovo častno mesto veliko odgovornost, kako rešujejo v občini socialno vprašanje. Da bode več spoznanja v tej smeri in smotrenega dela v občini, je nujno, da imajo na razpolago dr. Jerajevo knjigo »Socialno vprašanje«. Knjiga smiselno razlaga vse obstoječe socialne zakone in je nujno potrebna za vsako občinsko pisarno, kakor uradni list, ki je le besedilo zakonov priobčil. Priporočamo zato, da si knjigo čimprej naročijo! Stane 18 Din in se dobi v vseh knjigarnah, kakor tudi v obeh prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6.

Strahovita železniška nesreča na Čehoslovaškem. V ponedeljek, dne 10. t. m., popoldne se je pripetila na postaji Zajece pri Breslavi strahovita železniška nesreča radi napačno postavljenih kretnic. Dunajski brzovlak je zavozil z vso brzino ob na postaji stoječi tovorni vlak. Kraj nesreče nudi strahovito sliko razdejanja. Tračnice so raztrgane in jih je pometal sunek več metrov stran, pragovi so izkopani, kolesa vagonov so odtrgana. Oba stroja sta popolnoma razbita. Pravih in zanesljivih podatkov o ponesrečencih še ni bilo mogoče ugotoviti ob času, ko beležimo to poročilo. Dosedaj so izvlekli izpod ruševin ter razvalin 17 mrtvih in 25 težko ranjenih. Posamezni ranjenci so ležali po več ur stisnjeni med razvalinami in so jih osvobojevali z žagami, sekirami ter cepini. Na kraju nesreče so se doigravali pretresljivi prizori, ker je begalo vse v nepopisnem strahu.

Poročila SLS

Shod poslanca Žebota pri Sv. Barbari v Slov. gor. Pri nas priredi narodni poslanec Žebot v nedeljo, dne 23. t. m., po rani službi božji zborovanje, na katerem bo poročal o zanimivih dogodkih zadnjega časa.

Shod SLS na Vurbergu. V nedeljo, dne 23. t. m., po pozni maši priredi pri nas SLS javen shod, na katerem govori poslanec Žebot.

Shod SLS pri Devici Mariji v Pušavi. V nedeljo, dne 16. t. m., po sv. maši, to je ob devetih dopoldne, bo pri nas shod SLS v gostilni Jamnikar. Poročata narodni poslanec Falež in oblastni poslanec Sagaj. Pridite v obilnem številu!

Okrajni shod SLS pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se vrši v nedeljo, dne 16. t. m., pol pol 11. uri dopoldne. Govorijo: predsednik oblastne skupščine dr. Josip Leskovar, narodni poslanec Franjo Žebot in drugi. Povabljeni so pristaši SLS iz celega okraja! — Po shodu približno ob 12. uri v dvorani gostilne Arnuš seja delegatov, županov in občinskih odbornikov SLS iz vseh župnij.

Shod SLS pri Veliki Nedelji se je na praznik dne 8. t. m. nad pričakovanje lepo obnesel. Nova dvorana je bila nabito polna. Shod je vodil naš starosta g. Kuharič. Govorila sta poslanca Žebot in Bedjanič ter g. Košar od Sv. Bolfenka. Ljudstvo je z napeto pozornostjo sledilo govornikom. Navzoči nasprotniki so z našimi ljudmi vred odobraval politiko dr. Korošca in mu klicali »živijo!« Ko je predsednik dal na glasovanje resolucijo, v kateri se izreka ministrskemu predsed. dr. Korošču neomajana zaupnica in se ga prosi, da vztraja v težkem boju za boljše razmere, so vsi možje dvignili roke in izražali svojo radost, da je naš vodja za kraljem prvi mož v naši državi. Neki prifrknjeni Ormožanci so celi teden pošiljali k Veliki Nedelji glasove, da bodo Radičevci iz Hrvatske prišli in nam bodo shod razbili, ali nihče si ni upal od nasprotnikov ziniti, take sta jim nabrusila naša gg. poslanca!

Lep shod SLS na Tinjah. V nedeljo, dne 9. t. m., se je na Tinju po sv. maši vršil shod SLS, na katerem je naš narodni poslanec Štefan Falež poročal izčrpno in poljudno o delu in uspehih naših poslancev in o političnem položaju. Zborovalci so z zanimanjem poslušali izvajanja govornika. Sprejela se je resolucija, v kateri se izreka poslancem SLS zaupanje in zahvala ter se obsoja pisava »Jutra« in »Domovine« proti dr. Korošču. — Ob enem se je vršil občni zbor krajevne organizacije SLS. Za načelnika je izvoljen gospod Martin Dušej.

Shod SLS v Sv. Križu pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 16. t. m., po rani sv. maši bo pri nas okrajni shod SLS, na katerem bosta poročala narodni poslanec g. dr. Hohnjec in oblastni poslanec g. Rajh. V zadnjem »Slov. Gospodarju« je bilo pomotoma objavljeno, da se vrši ta shod že dne 9. t. m. Preložen je končno veljavno na 16. t. m.

Shod SLS v Središču ob Dravi. V nedeljo, dne 23. t. m., se vrši po rani sv. maši v Društvenem domu shod SLS. Poročata narodna poslanca gg. Žebot in Bedjanič ter oblastni po-

slanci. Somišljeniki, pokažimo zavednost ter pridimo v mnogobrojnem številu!

Shod SLS pri Sv. Venčesu. V nedeljo, dne 23. t. m., po sv. maši bomo imeli pri nas shod SLS. Govori nar. poslanec Falež.

Politično življenje v ptujskem okraju. Zadnje tedne so se vršili politični shodi v ptujskem okraju v Cirkovcih, pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, na Zavrču in v Turskem vrhu v Halozah. Povsod je bila udeležba zelo številna. Poročal je obširno poslanec Ivan Vesenjajk obsežno o delovanju Jugoslov. kluba, o dogodkih v narodni skupščini ter o trgovinski politiki in o zunanji politiki. Zborovalci so izrekli popolno zaupnico poslancu Vesenjaku, Jugoslov. klubu in posebej pozdravljali g. dr. Korošca. S posebnim povdarkom so zahtevali zborovalci, da je treba živo in stvarno delovati v nar. skupščini, ne pa stalno z intrigami in volitvami razburjati ljudstvo. To stališče kluba so še posebno toplo odobraval vsi navzoči. — Prihodnjo nedeljo imamo zborovanje v Ptuj, na Ptujski gori in v Majšpergu.

Lep shod SLS v Ljubnem v Savinjski dolini. V nedeljo, dne 9. t. m., smo se prav imenitno zabavali na shodu SLS, katerega so se udeležili tudi naši nemčursko-socijalistično-republikansko pobarvani liberalni Radičevci, katere je prvi govornik poslanec Fr. Kremžar tako osmešil, da bodo še dolgo ljudje šale zbijali na račun naših Radičevcev, ki so delali prav neslane medklice, pobrane iz »Jutra« in »Domovine«. Shod je bil sijajno obiskan, otvoril ga je predsednik kraj. organizacije SLS g. Josip Tesovnik, ki je pozdravil vse navzoče, se spomnil njegovega Veličanstva kralja Aleksandra in predsednika vlade g. dr. Antona Korošca ter predlagal za predsednika shoda oblastnega posl. M. Blekača. Prvi je govoril narodni poslanec g. Fr. Kremžar, ki je podal zgodovino politične borbe po prevratu in opisal sedanji politični položaj. Nato je govoril narodni poslanec g. Vlad. Pušenjak o taktiki naših nasprotnikov, orisal delo za uresničenje našega programa ter obširno govoril o davčnem zakonu in o gospodarskem programu sedanje vlade. Oblastni poslanec g. Fr. Štrucelj je opisal delo oblastne skupščine. Radičevci so pod vtisom izvajanj poslanca Kremžarja zapustili zborovališče, ko je nastopil Vlad. Pušenjak. Mislimo, da imajo za nekaj časa dovolj te blamaže. Predsednik shoda je nato pozival zborovalce, naj se oglasijo k besedi, osobito nasprotniki, ki so delali neumestne medklice, a se ni nikdo odzval pozivu. Nato je predlagal sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta: »Zborovalci iz okraja Gornjigrad, zbrani na shodu SLS dne 9. septembra 1928 na Ljubnem 1. najostreje obsojajo žalostne dogodke v narodni skupščini, izražajo najodkritosrčnejše sožalje bratskemu hrvaškemu narodu, katerega je zadela težka izguba. Ob enem najodločnejše

obsojajo pisavo liberalnih listov, ki te žalostne dogodke izrabljajo v svoje umazane strankarske namene. V interesu ugleda slovenskega naroda odbijamo z ogorčenjem klevete in laži liberalnega lista »Jutra«, s katerimi blati SLS, njenega voditelja ministra g. dr. Korošca in vse od ljudstva izvoljene zastopnike. Izrekamo voditelju SLS ministru g. dr. Antonu Korošču in celemu Jugoslov. klubu popolno zaupanje s prošnjo, da se še nadalje bori za ureditev in gospodarsko ozdravitev države ter za boljšo bodočnost slovenskega naroda. 2. Pozdravljamo oblastni odbor in obl. skupščino v Mariboru, katera je v kratkem času svojega delovanja pokazala, da ima smisla za gospodarski napredek ljudstva, katera je pokazala razumevanje za potrebe okraja Gornjigrad.« — Nato je z zahvalo govornikom in udeležencem zaključil predsednik dobro uspeli shod.

NAŠA DRUŠTVA

Krčevina pri Mariboru. Kat. izobraževalno društvo v Krčevini pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 16. t. m. veseloigro »Vedež« in »Jeza nad petelinom in kes« v svoji društveni dvorani. Začetek ob štirih popoldne. Godba Katoliške Omladine iz Maribora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Trojica v Slov. gor. Naša navdušena dekleta bodo prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m., popoldne po litanijah, vprizorila lepo igro »Junaška deklica«. Domačini in sosedje ste prav uljudno povabljeni! Vstopnina znižana.

Veržej. Dekliška zveza priredi v nedeljo, dne 23. t. m., misijonski dan. Zjutraj bo sv. maša in skupno sv. obhajilo za misijone. Popoldne po večernicah v dvorani Marijanšča: govor o misijonih in o delu za misijone. Nato igra »Kapelica v gozdu« v treh dejanjih in misijonska veseloigra »Radovedna deteljica« v enem dejanju. Prijatelji misijonov iskreno vabljeni!

Šmartno v Rožni dolini. Na splošno željo vseh občanov ponovi tukajšnji orlovski odsek v nedeljo, dne 23. t. m., ob treh popoldne igro »Revček Andrejček«. Po igri šaljiva licitacija in prosta zabava. Med odmorom in prosto zabavo igra domača godba. Prijatelji orlovске mladine uljudno povabljeni! Bog živi!

Šmarje pri Jelšah. Tukajšnji orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 16. t. m., v Kat. domu ljudsko igro »Na dan sodbe«. Ker je isti dan posvečenje glavnega altarja v farni cerkvi po prevz. knezoškofu dr. Andreju Karlinu, se pričakuje obilna udeležba! Prijatelji poštene zabave na svidenje!

Listnica uredništva.

Spuhlje: Poročilo o sprejemu nove motorne brizgalne smo prinesli že v zadnji številki. — Spuhlje: Vaš dopis smo že zavrgli in radi tega ga ne moremo priobčevati. Ako bi shranjevali vse odvišne rokopise, kam bi pa prišli! — Slov. Bistrica: Vaše naznanilo o prireditvi dne 9. t. m. smo prejeli še le v četrtek popoldne, ko je bila polovica »Gospodarja« že dotiskana in razposlana. — Sv. Jurij ob Pesnici: Pismo smo odstopili na pristojno mesto, odko-

der boste prejeli odgovor in dokaz. — Sladkagora: Brez podpisa v koš! — Hotinja vas: Ognjegasnega društva ne smemo kritizirati, ker sicer bi Vam odreklo pomoč v slučaju nesreče! — Zalec: O Hmeljarskem društvu smo že obelodanili naše stališče in društvo tudi ve, koliko velja v očeh »Gospodarja«. Vaš dopis je žaljiv in tožljiv.

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

GENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.10 Din.

Dne 13. septembra pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.0050—8.0350.

100 italijanskih lir za 297—299.

100 madžarskih pengov za 9.9214.

1 ameriški dolar za 56.8050—57.0050.

100 francoskih frankov za 222.24.

100 nemških mark za 13.55—13.58.

100 čehoslovaških kron za 168.27—169.07.

Sv. Andraž v Slov. gor. Tekom par let so postavili naši dobri vaščani tri mične kapelice in v sredini teh veličasten Rekov križ. Vse podobe svetnikov je izdelal znani podobar Sel.

SEJMI OD 14. DO 30. SEPTEMBRA 1928.

14. septembra: Petrovče, Črenšovci (v Prekmurju), Vitanje, Slov. Bistrica, Rogatec.

16. septembra: Mozirje.

20. septembra: Dobrna.

21. septembra: Laško, Rečica ob Savinji, Fram, Dravograd, Podsreda.

22. septembra: Šoštanj.

24. septembra: Frankolovo, Sv. Jurij ob j. žel., Remšnik.

29. septembra: Vransko, Veržej, Gornja Lendava (Prekmurje), Marenberg, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Pilštajn.

30. septembra: Prevalje, Sv. Peter pri Radgoni.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 10 konj, 8 bikov, 190 volov, 308 krav in 11 telet, skupaj 527 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 11. septembra 1928 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8 do 9 Din, poldebili voli od 7 do 8 Din, plemenski voli od 6.25 do 6.75 Din, biki za klanje 6.75 Din, klavne krave debele od 7 do 8 Din, plemenske krave od 6.25 do 6.75 Din, krave za klobasarje od 4.50 do 5.25 Din, molzne krave od 6 do 7 Din, breje krave od 6 do 7 Din, mlada živina od 6.50 do 7.50 Din. Prodalo se je 309 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 63 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 7. septembra 1928 je bilo pripeljanih 455 svinj, in 1 ovca, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov stari 200 do 225 Din, 3—4 mesece stari 360 do 450 Din, 5—7 mesecev 480 do 500 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1300 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Ovca komad 185 Din. Prodanih je bilo 205 svinj in 1 ovca.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso, meso od bikov, krav in telic od 10 do 18 D, teleče meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 30 Din.

Cene sadju. Sadja letos ni veliko, kupcev pa. Zato so cene razmeroma visoke in bodo še višje. Danes se pla-

čujejo jabolka za mošt po 1.50 do 2 Din, obrana jabolka 2—3 Din.

Cena senu bo letos izredno visoka. Po izjavah trgovcev s senom bodo isti pripravljeni plačevati ga po 200 Din 1 cent, torej po 2 Din 1 kg. To dejstvo opozarja kmete, da s krmo štedijo do skrajnosti in vse, kar živi na je, spravijo za prehrano.

Cena živini je v padanju, kar je sicer splošen pojav v jeseni, ali letos zaradi suše še posebno. Vendar bi bilo možno, cene zdržati na sedanji višini, ako bi je posamezni prodajalci sami ne popuščali. Tudi bo treba organizirati ali vsaj medsebojno se domeniti po vaseh, da bodo kmetje sami klali ter na ta način bolje unovčili živino.

Cena hmelju bi lahko bila boljša, ako bi posamezniki ne ponujali blaga pod ceno. »Gospodar« hmeljskih cen ne priobčuje zanesljivo, ker se iste dnevno menjavajo.

Kdaj bo kmet določal ceno svojemu pridelku? Danes je položaj še tak, da kmet sicer pridelal, ali ceno za prodajo mu določijo prekupci. To se pa mora sčasoma končati. Kmet se bo sam določal ceno svojemu pridelku, kadar se bo organiziral in se bo pridelalec potem kmetskega združenstva postavil na trg. V vinarstvu se je to že začelo, treba pa bo še za sadjarstvo in druge pridelke, ki jih naš kmet prodaja.

Iz žitnega trga. Položaj na žitnem trgu je ostal čez praznike neizpremenjen in splošno pričakovani dvig cen za pšenico ni nastopil, pač pa so izostale ponudbe. Ker se držijo prodajalci rezervirano, ni bilo znatnih zaključkov. Mnogi mlinci v Sloveniji radi pomanjkanja vode obratujejo le v zmanjšanem obsegu, tako da je izostalo tudi povpraševanje po blagu. V Ljubljani notirajo: (Vse samo ponudbe, slovenske postaje, plačljivo v 20 dneh, dobava promptna.) Pšenica baška, nova 79080 kg, 2%, 285—287.50, za september 287.50—290, za oktober 300—302.50, moka nova 0 g, blago fk Ljubljana, plačljivo po sprejemu 430—435, baška koruza 345—347.50, ameriška koruza La Plata, promptna, zacinjena, franko Ljubljana 300—302 oves novi 265—270, ječmen baški 70—71 kg, nov, rešetan, franko Ljubljana, plačljivo po prejemu po 315—320, rž, uzančno blago, mlevska tarifa 295—297.50, ajda rešetana 300—305. Tendence neizpremenjena.

Iz hmeljskega trga. Celje, dne 10. septembra 1928. (Poročilo hmeljske sekcije gremija trgovcev). V Gornjesavinjski dolini ni nikake kupčije. V okoliših Polzela in Braslovce je kupčija precej mirna. Nakupovalcev ni mnogo. Producenti ponujajo hmelj slabše kvalitete. Povpraševanje je le samo za prvovrstni hmelj, za katerega se nudi 35—39 Din. V vranskem in šentpeterskem okolišu je razpoloženje v kupčiji isto, le cena je prvovrstnemu hmelju do 36 Din, slabšemu pa 28—30 Din. — Žalec, 10. septembra. Radi čvrstega razpoloženja na žateškem trgu pri rastočih cenah se je zadnje dni položaj na našem tržišču

zelo učvrstil in so se celo proti običaju na praznik sklepale kupčije. Cene so se učvrstile na 35 do 40 Din. Ker so dosegli hmeljarji v Žatcu za sav. hmelj 52—55 Din, se pripravlja velika večina večjih producentov, ki še imajo zaloge, da pošlje blago v inozemstvo. Prodana je dobra polovica pridelka. — Nürnberg, 10. septembra dovoz hmelja 400 bal, promet 250 bal. Cena slabšega tržnega hmelja 90—100, srednjega in prvovrstnega 130—190, gorskega 180, Hallertau 190 do 240. Tettanang 240. Tendence mirna.

Cene lesu so ostale od zadnjič neizpremenjene.

★

Gospodarska obvestila

Zborovanje vinogradnikov iz mariborske oblasti se vrši dne 23. sept. 1928, ob 10. uri v Ptuj v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: zaključitev druge oblastne vinske razstave, razdelitev diplom in kolajn ter dalje sklepanje za prireditve tretje vinske razstave in sejma za mariborsko oblast v Ptuj. Vinogradniki iz marib. oblasti se naj zborovanja polnoštevilno udeležijo, ker bo na tem zborovanju spregovorjena še marsikaka beseda v korist vinogradnikom.

Gospodarski shod v Solčavi. V soboto, dne 8. t. m., se je vršil pri nas dobro obiskan gospodarski shod, na katerem je poročal narodni poslanec g. Vlad. Pušenkaj o programu za povzdigo kmetskega stanu, o izboljšanju prometnih razmer v okraju Gornjigrad, osobito o akciji za zgradbo železnice Kamnik—Gornjigrad—Šmartno ob Paki, o cestni zvezi Luče—Podvolovlek—Kamnik in o važni cestni zvezi Solčava—Koprivna in o pospeševanju tujskega prometa. Po govoru se je razvila živahna debata, v kateri se je razpravljalo o vojaških zadevah, o vprašanju agrarne reforme, o premestitvi okrajnega glavarja, o agitaciji Radičevcev itd. Solčavani smo trdno uverjeni, da moramo vse storiti, da povzdignemo tujski promet ter se bo v ta namen v kratkem vršil tudi gospodinjinski tečaj. Število tujcev, ki so letos posetili Logarsko dolino, je bilo dvakrat toliko kot lani, a mnogi so morali oditi, ker niso dobili sob, oziroma prenočišč. Tujski promet bo naši župniji lahko prinesel lepe dohodke, bo povzdignil naše gospodarstvo, ki silno trpi vsled tega, ker smo odrezani od Železne Kaplje, ki je do prevrata tvorila trgovsko središče za našo župnijo.

Priskrbite si čistogojene kvasne glivice za napravo sadjevca! V gotovih legah je letos obilo obrodilo sadno drevje in bi bilo potrebno, da si napravimo iz onega sadja, ki se ne namerava prodati in porabiti naravnost v gospodinjstvu, trpežen sadjevec. Sadjevec, ki se navadno na kmetih izdeluje, je le v izjemnih slučajih dober in brez napake, ker se navadno premalo pobrigajo, da bi pridobili res dobro domačo pijačo iz jabolk, hrušk ali tepk. Navadno je sadjevec motna rumena tekočina, ki popolnoma ne prepreči v jeseni in ki rada iz

tega vzroka že spomladi cikne. Zakaj pa imajo nekateri posestniki izvrsten sadjevec? Na to vprašanje se bo dalo najlažje odgovoriti s sličnim vprašanjem, zakaj znajo nekatere gospodinjice in kuharice ravno iz istega mesa, moke, mleka itd. napraviti izborne jedi, med tem ko slabe gospodinjice in slabe kuharice spravijo skupaj netečno jed. Oni posestniki, ki imajo tak dober sadjevec, rabijo pri napravi istega kvasne glivice in je torej to ono sredstvo, ki pomaga, da si izboljšamo kakovost domače pijače. Izkušnja nas uči, da si le redko kateri posestnik omisli pravočasno kvasne glivice na kmet. poskusni in kontrolni postaji v Mariboru, bodisi da ni o teh kvasnih glivicah nikdar nič slišal, ali pa ker mu manjkajo tozadevna izkustva. Oni pa, ki so jih le enkrat rabili, pripoznajo njih dobre in se jih potem redno poslužujejo. Če se nastavi sadjevec s takimi kvasnimi glivicami točno po navodilu, ki se tudi dobiva na omenjeni oblastni ustanovi, tedaj prikipi sadjevec popolnoma in ima posebno dober okus, je popolnoma čist in ima več alkohola, kakor navadni sadjevec, ki bi bil napravljen iz istega sadja, se da torej lažje vnovčiti in je bolj pitna pijača, kakor navaden sadjevec. Zato ne zamudimo prilike in naročimo cevke s kvasnimi glivicami po 2 Din komad pri oblastni kmet. poskusni in kontrolni postaji v Mariboru, Vrbanova ulica 33, s 5 Din kolekovano prošnjo. Navodilo stane 1 Din. — Inž. Henrik Mohorčič.

Naknadno licencovanje plemenskih bikov za ptujski okraj se vrši v četrtek, dne 27. t. m., od 8. ure naprej na sejmišču v Ptuj. Prignani bodo biki, ki niso dobili spomladi licence ali takšni, ki so sedaj komaj dorasli ali bili nakupljeni. Bik, ki nima licence, se ne sme pripuščati k plemenitvi in je kazni zelo visoka in stroga.

Interesenti za medjimurskega konja se opozarjajo na razstavo in premovanje konj, ki se vrši dne 21. septembra popoldan v Čakovcu. Naslednjega dne bo veliki sejm.

Št. Vid pri Grobelnem. Pri nas se vrši v četrtek, dne 20. t. m., jesenski sejem za živino in drugo blago. Sejmišče je tik okrajne ceste in železniške postaje ter je zveza z vlakom na vse strani dobra. Kupci in prodajalci se zberite v prav lepem številu, da bo kupčija živahna!

Mozirje. Dne 24. t. m., ob 9. uri dopoldne se bo vršila v Mozirju razstava in premiranje goveje živine čiste marijadv. pasme.

Najbolji pripomoček za kvasenje slabe, zastale in zahtevne živine je priprava no:

Fežakovo olje za živino
ki se dobi samo pri:
M. Fežak
Zagreb, Trondulicova 13.

Razstava goveje živine po 26 letih v Mariboru.

Okrajni zastop mariborski je lahko ponosen na prireditve, ki jo je organiziral za dne 4. t. m. Na sejmišču v Mariboru je otvoril ob 10. uri dopoldne gerent okrajnega zastopa g. dr. Veble razstavo in premovanje goveje živine marijadvorske in pincgavske pasme. Slavnostne otvoritve so se udeležili med drugimi veliki župan g. dr. Schaubach, sreski pogl. za Maribor desni breg g. dr. Poljanec, sreskega poglavarja za Maribor levi breg je zastopal sreski poglavar g. dr. Vrečer, prišli so narodni poslanci gg. Falež, Pušenjak in Žebot, oblastni poslanci gg. Stabej, Pirnat, Šerbinek, Janžekovič, Levstik, oblastni odbor je zastopal odbornik za kmetijstvo g. Zupanič, nadalje so bili navzoči oblastni kmetijski referent g. inž. Zidanšek, oblastni strokovni živinorejski referent g. Zupanc, oblastni kmetijski referent g. inž. Wenko, finančni ravnatelj g. dr. Povalej, bili sta zastopani tudi kmetijski šoli v Mariboru in v Št. Juriju. Otvoritve in razstave se je udeležilo večje število kmetijskih strokovnjakov cele oblasti, veliko število posestnikov živinorejcev je pa pričalo o velikem zanimanju kmetkega prebivalstva za to prireditev. Iz Graza je prispel na razstavo dvorni svetnik g. Raidel, ki se je zelo pohvalno izrazil o prireditvi.

V otvoritvenem govoru je g. dr. Veble izrazil željo, da bi kmalu domači živinorejci sami vzredili tako lepe plemenske živali, da bi ne bil več potreben uvoz iz inozemstva, kamor sedaj gredo ravno za plemenske živali še mnogi tisočaki. Razstava zlasti mlade živine pa kaže, da smo že precej daleč na tej poti.

Veliki župan g. dr. Schaubach je izrazil veselje nad lepo uspešno prireditvijo in nad uspešnim delovanjem obeh samoupravnih ustanov, to je okrajnega zastopa in oblastnega odbora. V resnici je zasluga okrajnega zastopa, gg. inž. Zidanšeka, oblastnega kmet. referenta Martina Zupanca, oblastnega strok. živinorejskega referenta, inž. B. Wenkota, obl. km. referenta, S. Robiča, govedorejskega okrožnega načelnika in pa požrtvovalnega dela uradništva okrajnega zastopa, predvsem ravnatelja g. Alf. Hiršmugla, da je razstava tako lepo uspela. Skupaj s posebno komisijo sta pregledala po hlevih vso govejo živino in izbrala najlepšo za razstavo. Okrajni zastop je prispeval za premovanje 25.000 Din, oblastni odbor pa 10.000 Din.

Kmalu po 10. uri so začele tri komisije z ocenjevalnim delom. Komisije so bile sledeče sestavljene: za mlado živino marijadvorske pasme drž. veterinar Baš, oblastni živ. referent Zupanc, inž. Muri, okr. živ. ref. Zupan, Stanko Haurtman, Alojz Falež; za krave in breje telice marijadvorske pasme višji živinozdravnik Pirnat, inž. Wenko, drž. veterinar Miklavčič, inž. Kropivšek, Rud. Partlič, upravitelj Josip Gselman; za bi-

ke marijadvorske pasme in vse pincgavce inž. Zidanšek, med. vet. dr. Rajar, inž. Oblak, Srečko Robič, Ivan Šerbinek, upravitelj Habjanič, Alojz Glaser.

Po oceni so razdelile komisije nagrade in sicer:

za blike 6 diplomov: obl. dvoletna vinarska in sadjarska šola v Mariboru; Srečko Robič, Limbuš; Alojzij Lorber, Malečnik; Rudolf Partlič v Zg. Dupleku; upr. Jareninski dvor, Polički vrh; Franc Meglič, Orehova vas; in 13 priznanc velikega župana ter 14 daril po 300 Din, 10 po 200 Din, 15 po 100 Din;

za krave in telice 5 diplomov kmet. ministrstva: oblastna dvoletna vin. in sadj. šola v Mariboru; uprava Jareninski dvor, Polički vrh; Jos. Fleišhaker, Jelenče; Josip Šilhan, Sv. Lovrenc na Poh.; in 13 priznanc velik. župana ter 1 darilo po 400 Din, 12 daril po 300 Din, 20 daril po 200 Din, 15 daril po 100 Din;

za mlado živino 3 diplome kmet. ministrstva: Alojz Falež, uprava Jareninski dvor, Srečko Robič, Limbuš in 13 priznanc velikega župana ter 5 daril po 200 Din, 22 po 150 Din in 11 po 100 Din;

za pincgavce 1 priznanico velikega župana: Ilesič Josip, Bohova ter 3 darila po 200 Din, 3 po 150 Din in 7 po 100 Din.

Število razstavljenе živine je bilo sledeče: od marijadvorske pasme 45 bikov, 60 krav in brejih telic, 20 bikcev in 18 teličk; od pincgavske pasme 3 biki, 15 krav, 1 telica in 1 bikec.

Komisije so bile edine v tem, da je splošen vtis razstave zelo dober in tudi živina dobra do prav lepa. Najlepše so bile sicer importirane živali, vendar pa kaže ravno razstava mlade živine, da se more tudi doma vzgojiti lepe plemenske živali; saj je bil najlepši bikec čisto domače reje. Z importom originalnih bikov in telic iz Zg. Štajerskega v zadnjih letih se je pa dosegel v okolišju mariborskega okrajnega zastopa izredno lep uspeh kakor ga najbrže ne more pokazati nobeden drugi okrajni zastop. Za še nadaljnjo hitro napredovanje pa bi bilo treba predvsem dvojnega: mlada živina potrebuje izdatnejšega krmjenja, zlasti dosti mleka v prvi mladosti. Tudi pri odrasli živini se bode moralo krmljenje izboljšati. Zato je izredno hvalevredna akcija oblastnega odbora o ureditvi gnojišč in na pravi gnojnih jam. Z izboljšanjem travnikov bomo dosegli tudi pri živinoreji večje uspehe in bo živinoreja bolj rentabilna. Drugo, za čemer moramo stremeti, pa je vpeljava mlečne kontrole. S tem je omogočeno, da izbiramo za pleme samo najboljše živali ne samo po zunanosti, ampak tudi po notranjih gospodarskih sposobnostih. Pri zunanosti oblike bi bilo potrebno gledati na izboljšanje oblike nog. Skrbeti pa bi bilo treba tudi za to, da se nakupuje plemenska živina v glavnem od odlikovanih živinorejcev; to bo zelo važen pripomoček za pospeševanje govedoreje.

Manj zadovoljiv je bil prigon živali pincgavske pasme. Živinorejci so mogli videti, da se da doseči z marijadvorsko pasmo zelo mnogo in gotovo bo razstava prav mnogo pripomogla k učvrstitvi marijadvorske pasme pri nas. Razstava je pokazala, da so bili glavni pospeševalni organi živinoreje, tako s strani države kakor tudi okrajnega zastopa na pravi poti in lahko z veseljem in zadoščenjem gledajo na uspehe svojega dela. To je izrazil v sklepnem govoru tudi obl. živinorejski referent gosp. Zupanc.

Razstavo je povzdigovala zelo okusna ureditev in okrasitev. Godba Katoliške Omladine pa je s svojim neumornim igranjem skrbela in pripomogla, da so živinorejci lažje vztrajali do konca razstave, ki je trajala daleč v popoldne.

Živinorejci so lahko hvaležni okrajnemu zastopu in oblastnemu odboru za uspešno delovanje. Uspeh razstave pa naj bo vzpodbuda oblastim še za nadaljnje čim intenzivnejše pospeševanje živinoreje!

Čudno! Prvi: »Priatelj, zakaj pa se tako kislo držiš?« — Drugi: »Ej, kaj, zdravnik mi je rekel, da imam sladkorno bolezen!«

Malo nerodno. Profesor dijaku: »Vi mladi osel, Vi nič ne znate, a se bahate, jaz bi bil lahko Vaš oče!«

Zanimiv konj. Kmet je kupil od cigana konja. Konj pa je čez nekaj dni poginil. Kmet je šel za ciganom in ga temeljito ozmerjal. Cigan: »Pa kaj je konj vendar naredil?« — Kmet: »Poginil je!« — Cigan: »Za to pa jaz ne odgovarjam! Tega konj pri meni ni nikdar naredil!«

Nezaupnica. Zdravnik je tolažil svojega bolnika, ki je bil že nevoljen na dolgotrajno zdravljenje: »Le zapajte! Tudi jaz sem imel to bolezen, pa sem kmalu ozdravel!« — Bolnik: »Prosim, povejte mi naslov Vašega zdravnika!«

Očitki. Misijonar med ljudožrci okrega enega, ki je svojega starega očeta pojedel. Črnc pa se razjezi: »A kaj, vi pa pustite, da ga črvi pojejo!«

V njegovo korist. Kaznjene, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo, se je pritožil, da ne dobiva dovolj mesa. Upravnik ječe mu je odgovoril: »Vi veste, da taki, ki veliko sedijo, ne smejo jesti meso! In vi »sedite« že 11 let in boste »sedeli« do svoje smrti, zato vam mesa ne moremo dati!«

Franček-pijanček nima sreče! Naš Franček-pijanček je šel v mesto, se ga je navlekel in obležal v nezvesti. Spravili so ga v bolnico in tam so ga skušali okrepiti s tem, da so mu dali punča in šampanjca. Ko se je zavedel, mu je usmiljenka povedala, s čim so ga spravili k zavesti. Franček-pijanček pa se je začel solziti: »Nimam sreče! Take dobre reči sem

pil prvokrat v življenju, pa se nisem nič zavedel!»

Vse se dobi, le eno ne! Prvi: »Danes vse dobiš, kar hočeš!« — Drugi: »Ugovarjam! Ni res!« — Prvi: »No? Kaj?« — Drugi: »Dote brez žene ne dobiš!«

Hahehihohu! Kakorkoli se kdo zna smejati, na ha, he, hi, ho, hu, za vse je knjiga »Iz otroških ust, I. del 8.50 Din, II. del 16 Din, ki se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Sv. Križ nad Mariborom. Od meseca maja naprej je bila naša hribovska župnija brez stalnega dušnega pastirja. Šele s 1. septembrom je bil imenovan za stalnega župnika naše župnije g. Franc Hren, kaplan pri Sv. Trojici v Halozah. — V nedeljo, dne 9. septembra, smo pa imeli drugo izvanredno slovesnost. Ob mnogobrojni udeležbi faranov se je vršila blagoslovitev novopostavljenega znamenja: Črvičove kapelice. Pri slovesnosti je sodeloval tukajšnji pevski zbor pod spretnim vodstvom našega bogoslovca Tončka. — A v nedeljo, dne 16. septembra, na Malo Križevu, se bo zopet dvignil zastor našega društvenega odra. Vprizorila se bo po večernicah prelepa Finžgarjeva ljudska drama »Razvalina življenja«, v kateri se zrcali kvarni vpliv demona alkohola. Farani in okoličani se vabite k tej prelepi prireditvi! Bog živi!

Ruše. Ruški cerkveni shod je za nami. Udeležba je bila izredno velika. Poseben jubilej je letos imela romarska procesija od Sv. Lovrenca v Slov. gor. Njen voditelj M. Zlodnjak je že 40krat pripeljal romarje k Materi božji v Rušah, 45krat pa je sam poromal v Ruše. — Med dobrimi romarji je bilo kakor povsod tudi nekaj žeparjev. Ker so pridigarji svarili romarje pred temi sovražniki, so le-ti nekaj izpraznjenih denarnic iz maščevanja vrgli v klet župnišča. Tam jih dobijo lastniki. — Popravila pri cerkvi naglo napredujejo. Gornji del stolpa je že prekrit in se bakrena streha lepo strinja s celo stavbo.

Trbonje. Dne 1. kimovca smo položili k večnemu počitku Terezijo Kogelnik, rojeno Uršej, iz Pameč, staro 27 let, omoženo 2 in pol leta. Žaluje mladi vzorni mož in kmet pri Sv. Danijelu. Zapušča malega fantiča 15 mesecev starega. Pred 14 dnevi smo pa izročili materi zemlji sestro žalujočega gospodarja, Marijo Kogelnik v starosti 40 let. Naj v miru počivata!

Slovenska Bistrica. Zadnja nedelja nam je nudila prav poseben užitek. Obhajali smo na najslavesnejši način 700letnico naše škofije. Okoli 100 pevcov iz cele dekanije je zelo ganljivo prepevalo pri poznem opravilu v naši prostorni in za petje silno ugodni cerkvi. Po večernicah pa se je vršil v nabito polni dvorani hotela »Beograd« pevski koncert Kat. prosvetnega društva Slov. Bistrica. Nastopili so pevski zbori: Zg. Poljskava, Laporje, Makole, Tinje in Slov. Bistrica — najprej vsak za sebe, a po slavnostnem govoru, v katerem nam je mestni kaplan vlč. g. Stiper St. v izbranih besedah razložil ustanovitev in pomen naše škofije za Slovence ter omenjal delovanje bistriškega rojaka škofa Zimmermana in obširno povdarjal zasluge našega nesmrtnega A. M. Slomška, so nastopili združeni zbori s tremi krasnimi skladbami ter so zaključili pomenljivo prireditev s skoraj že narodno himno: »Povsod Boga.« Vem, da gospod urednik ne sprejema opisov različnih prireditev, ker pač imate premalo prostora; to je bil menda tu-

di vzrok, da v zadnji številki niste objavili našega sporeda. Toda upam, da to-le poročilo radevolje objavite. Saj je vendar to nekaj posebnega, če se cela dekanija združi v proslavi 700letnice in sicer z ubranim petjem, ki je posebna lastnost Slovencev. Ima pa taka prireditev tudi veliki vzgojni pomen. Mladina se uri v poštenem petju in dostojnem nastopanju, poslušalci pa spoznavajo, kako se lepa pesem v različnih krajih goji. Da je v dolini in vinskih krajih pesem doma, je znano povsod. Da se pa nahaja tudi visoko na Pohorju pevsko društvo Tinje, nas je posebno prijetno presenečilo. Le to odločno nasvetujemo vsem podeželskim zborom, naj kolikor le mogoče gojijo narodno pesem, ki pride pevcem iz srca in sega poslušalcu v globino duše. Koliko truda je bilo pri učenju in proizvajanju umetnih komadov, a kako prijetno je bilo gledati in poslušati pevce, ko so nam proizvajali narodne pesmi: Bratje Slovenci smo, Hej na goro, Pod trto bivam zdaj! Naša odkrita želja je, da se vsako leto priredi enaka tekma pevskih zborov pri nas ali pa koderkoli!

Sv. Barbara v Slov. gor. Pretekli torek je umrla v bolnici v Gradcu tukajšnja rojkinja gospa Antonija Kene, rojena Čaplo, soproga poštnega poduradnika v Mariboru. Rajna je bila vzgledna žena in izvanredno dobra mati, ki je imela tudi vedno dobro srce in odprto roko za reveže. Pokopana je bila zadnji četrtek na graškem centralnem pokopališču.

Sv. Bolfank v Slov. gor. »Domovine« bode skoro konec v naši fari. Menjeva je še vedno prihajala k nam sicer v majhni nakladi, a še celo ta se zadnji čas zelo krči. Prav je tako, da se bo z malimi izjemami popolnoma odstranila iz našega kraja. Saj ne prinaša nič dobrega, nič drugega, nego politično in strankarsko sovraštvo. Sovraštva je itak vedno preveč, premalo pa prave krščanske ljubezni do bližnjega — Opažujoč življenje in vrvenje našega kraja, posebno pa naš sosedni okoliš, imam pred očmi dejstvo, da se letos, kljub temu, da je dovolj lepega vremena, veliko dela črpa ob nedeljah. Tiste stare olajšave še izza svetovne vojne, ko je primanjkovalo delavcev, in olajšave zadnjih let glede dolgotrajnega neugodnega vremena so se razpasle kar v nekake razvade, ki so postale že žalosten znak sedanje materialistične dobe. Ljudje božji! Stari Bog še živi, ne norčujte se na tako izziivalni način iz njegove nedelje, ki si jo je pridržal v svojo čast! Ali je bilo letos potrebno spravljati krmo ob nedeljah, ko je bilo zadosti lepega časa skozi teden? To velja po večini tudi za Urbančane in naše sosedu, ki so vozili kljub stanovitnemu vremenu krmo skozi našo faro ob nedeljah. Dragi! Ali ni to črna nehvaležnost napram Bogu, ko je nam letos tako lepo blagoslovil naše pridelke, dal toliko lepega vremena, nas obvaroval toče in drugih nesreč, medtem ko smo imeli priliko čitati o težkih nezgodah, ki so zadele druge kraje, zlasti toča v okolici Ruš, Radgone in še drugod po Sloveniji. Ali ni to rešen opomin za nas, da v bodoče nedelje in praznike posvetimo Bogu v zahvalo, da nas je obvaroval uim in nesreč na polju in drugod povsod. Pa tudi iz drugega stališča je lepše, da se nedelja smatra za počitek. Mislim, da se skozi teden dovolj nadela, kdor ni lenuh! Zato nazaj na pravo pot in Bog bo zopet nam prijazen!

Sv. Ana v Slov. gor. Sramota je za našo anovsko župnijo, da tudi pri nas ima dohod in prostor demokrasko časopisje (»Domovina«, »Kmetski list« in tudi »Jutro« se potika okoli). Naročniki demokraskih listov se nekako sramujejo njihovega časnika, ga zgrabijo tako kakor mačka miš in ga hitro vtaknejo v žep, da ne bi nihče videl. Mi naročniki katoliških listov pa si upamo očitno

sprejeti naš list in ga ne skrivamo. Mi se ga sicer veselimo, kaj nam prinese »Slovenski Gospodar« novega. Krščansko časopisje za služi, da mu damo naše zaupanje, demokraskemu lažnjivemu časopisju pa kličemo: Pojdi, odkoder si prišlo, da te pošteno ljudstvo ne bo prebiralo več!

Marija Snežna na Velki. Žalostno so zapeli naši prelepi zvonovi mrtvaško pesem in oznanili, da se je zopet ločila ena duša iz tega sveta. Položili smo k večnemu počitku nad vse priljubljeno mater in gospodinjko Rozalijo Ferlinc, p. d. Standerfarco. Zjutraj je bila še pri delu, popoldne ob štirih pa je bila že mrlič. Bila je nad vse dobra mati siromakom, dala je vsakemu streho in okrepčilo. Ni odišel nobeden iz hiše, je bil znani ali nepoznani, da bi mu ne bila postregla. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva od blizu in daleč, celo iz Nemške Avstrije so prišli župani. Iz hvaležnosti do tebe ti kličemo: Bog ti povrni stotero! Na svidenje nad zvezdami!

Gornja Ponikva. Prosvetno društvo vprizori v nedeljo, dne 16. t. m., ob treh popoldne komedijo v 3 dejanjih »Zviti Scapin« ali »Les fourberies d Scapin«. Vsaka reklama za to igro je odveč. Kajti, ne pozabite, da je Moliere eden največjih svetovnih komikov. Naš Scapin se postavi v vsako pozico in pri tem ti uganja take burke, da se mu mora vsak brez izjeme od srca smejati. Samo pridite in prepričajte se o tem! V pavzah pa nas bodo kratkočasil tamburaši. — Pozdravljeni!

Porota.

Mariborska porota.

Uboj. V ponedeljek je začela v Mariboru jesenska porota. Kot prvi je dajal odgovor pred porotniki 19letni Anton Kosec, sin posestnika od Šent Lovrenca v Slov. gor. Letos dne 1. julija je po maši z nožem obdelal Alojzija Majcen, ki je tri dni po tem žalostnem dogodku umrl. Raztelesenje je dokazalo, da je dobil pokojni osem ran in eno posebno veliko v trebuh, in je na teh posledicah tudi umrl. Obtoženi se je izgovarjal s silobrahom, a je potrdilo 12 prič ravno nasprotno. Obsojen je bil radi uboja na tri leta težke ječe.

Uboj. Dne 8. junija t. l. sta se podala na nabor v Slov. Bistrico obdolenec Rudolf Doberšek in ubiti Fran Avguštin. Doberšek je vzel s seboj od doma dolg kuhinjski nož. Na cesti proti Vrhlogi je napadel Doberšek naenkrat Avguštin, ki se je branil le z lato, katero je vzel seboj iz Črešnjevca in se upiral na njo. V jarku ležečega Avguština je zabodel obdolenec devetkrat in so povzročile rane smrt. Rudolf Doberšek je bil obsojen na šest let težke ječe.

Smrtna obsodba. Dne 24. maja t. l. zvečer so se vračali iz vinograda domov 29letni Karl Coter, 30letni Ludvik Breg in posestnik iz Svetincev J. Šlajfer. Karl Coter bi bil rad Šlajferjevo hčerko za ženo, a ga oče ni maral. Breg je pa bil Šlajferjev viničar. Obtožnica dolži Brega, da je podrl Šlajferja na tla, Coter ga je obdeloval s krampom ter kolom. Tudi Breg ga je parkrat lopnil. Ko je Šlajfer že izdahnul, mu je porinil Coter kos lesa v usta. Po zločinu je oropal umorjenega ure, verižice, samokreša in denarnice. Skupno z Bregom sta na-

to udrila v Šlajferjevo stanovanje, sta tamkaj jedla in pila in se veselila umora. Pri rajanju so ju zalotili orožniki. Jakobu Šlajferju je bila lobanja radi udarcev s krampom popolnoma zdrobljena; možgani so izstopili ter smrt je morala nastopiti takoj. Karol Coter in Ludvik Breg sta bila radi roparskega umora obsojena oba na smrt na vešalih.

Celjska porota.

Uboj. Dne 4. avgusta t. l. je prišel v Zagorje pri Pilštajnu 27let. sin rudarja iz Koprivnice Janez Omerzu in je rajal z ženskim spolom v Sušinovi krčmi. Že ta večer je imel pri plesu običajen spor z dvema Zagorjanoma. Drugi dan dne 5. avgusta, je posetil Omerzu zopet Sušinovo gostilno. Med drugimi je bil v krčmi tudi 24-letni posestniški sin Martin Grobin iz Bistrice. Prišlo je zopet do prerekanja radi žensk. Grobina so spravili iz Sušinove krčme, pa se je podal k Bračunu in nato proti domu, kjer je izzival na korajžo. Za Grobinom je prišel Omerzu in ga lopnil s tako silo po glavi, da je proti polnoči umrl. Omerzu je priznal skesano dejanje in se zagovarjal le s tem, da je storil zločin v trenutni jezi, ker ga je zmerjal Grobin s smrkavcem in silil za njegovo izvoljenko. Porotniki so potrdili vprašanje na uboj in Omerzu so prisodili tri leta težke ječe.

Uboj. Kot drugi je bil obsojen od celjske porote na 6 mesecev strogega zapora 25letni hlapec Ludvik Pajk, ki je služil pri posestniku Janezu Božič na Dolu pri Zabukovju. Obtožnica ga je dolžila, da je obdelal z nožem posestnika Franca Kozinca tako, da je ta kot oče 6 nedoraslih otrok umrl radi izkrvavljenja. Obtoženi je bil obsojen na šest mesecev zapora.

(O obeh porotah nadaljevanje prihodnjič.)

★

Oglas v »Slovenskem Gospodarju« ima največji uspeh!

Vabilo

na

občni zbor

vinarske zadruga „Ljutomerčan“ r.z.z.o.z.

za ljutomerski in ormoški okraj, ki se vrši 20. septembra 1928, ob 2. uri popoldne v hiši g. M. Rakuša v Obrežu.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zadnjega zapisnika.
2. Poročilo predsednika.
3. Poročilo kletarskega nadzornika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobritev bilance.
6. Čitanje revizijskega poročila.
7. Volitev članov nadzorstva.
8. Predlogi in nasveti.
9. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti ob določeni uri, je občni zbor sklepčen pol u e pozneje ob vsakem številu članov.

K obilni udeležbi vabi

1102

ODBOR.

OKRAJNO SODIŠČE SV LENART V Slov goricah

daje naznanje, da je

Jožef Rajšp

posestnik v Sp. Gasteraju, hiš. št. 50 umrl dne 4. avgusta 1928. Poslednja volja se ni našla. Zapustil je otroke svojega polbrata Jožefa Rajšp imenom: Gotfrid, Janez in Jožef Rajšp, katerih bivališče ni znano, ter se rad tega pozivljajo, naj se v enem letu o današnjega dne zglašijo pri tem sodišču. Po tem naroku se bode razpravljala zapuščina z ostalimi dediči in z Janezom Rotman, posestnikom in županom v Sp. Gasteraju, ki se je postavil odsotnim dedičem za skrbnika. 1113

Učenec išče mesto s hrano in stanovanjem v trgovini z mešanim blagom na deželi. Ponudbe se prosi na Hinko Sax, Maribor. 1106

Trgovski pomočnik, mlajša moč, se sprejme v veletrgovini Ed. Suppanz, Pristava. 1112

Vajenca sprejemem, pridnega, za čevljarstvo, prvo leto na svoji hrani. Preg. Franc, čevljar, Kaniža, p. Pesnica. 1101

Trgovski vajenec z mešč. šolsko izobrazbo se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Cilenšek, Maribor. Betnavska cesta 31. 1115

Za majarja gre zanesljiva obitelj s 6 delovnimi močmi. Naslov v upravi lista. 1114

Majer zanesljiv, s 4 delavskimi močmi iz okolice, se sprejme pri Mariji Ljninger, Maribor, Korošče-va ulica 32. 1104

Voznik k težkim konji se sprejme, 25 do 35 let star, trezen, z dobrimi spricvali pri Ivan Böhm, umetni in valjni mlin, Fram. 1104

Sadne mline, različne velikosti, priznane najboljše konstrukcija, ima v zalogi Jožef Pfeifer, Hoče pri Mariboru. 1107

Kupim par vagonov jabolk za prešanje. Dopisi s ceno na kg: Cilenšek, Maribor, Aleksandrova c. 48. 1110

Genz. gbčinstvu naznanim da sem se preselil s svojo delavnico v Cerkveno ul. št. 82. G. Krehel, krojač v Slovenjgradcu. 1111

Lepo posestvo 14 oralov z mlinom vred na prodaj. Rud. Arnuž, mlinar. Crlenšak 54, pošta St. Lenart v Slov. gor. 1090

Rodovitno posestvo 14 ora lov prodaja Maks Humer, Sv. Martin, Vurberg. 1108

Posestvo okoli 4 johe z gozdom in z sadonosnikom na prodaj, 25 minut od Slovenjgradca, v Staremtrgu. Phjasnilo da J. Zvonar, sodar. 1098

Posestvo v Bosni, 98 ha s prav dobro zemljo, bolj brdovito, prikladno za vse kulture, osobito za sadjarstvo, vinogradništvo in živinorejo, 4 km od postaje, se prodaja po 1000 Din 1 ha. Nazif Bahtjarevič v Banjaluki. 1097

Dr. O. I.:

17

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Rekši vzame bič, razgali zgornji del telesa ter se začne bičati tako močno, da ji teče kri v curkih po telesu.

»To je prava spokornica,« šepetajo nekateri, »še mi storimo tako.«

In kakor v trenutku se razgalijo najbolj navdušeni ter tepejo z rokami in praskajo, zopet eden drugega objemajo, se mečejo na tla, valjajo po trebuhu in po hrbtu.

Zdajci zakriči Maruša od Sv. Benedikta, ki se je tudi razgalila in tepla s šibo polno trnja.

»O kako sem srečna, glejte, lep angel stoji nad kapelico, ves je v svetlobi in kaže proti jutru kakor bi hotel reči: od tam nesejo angelci božji grob, o, hvalite Boga, Kristus nas je uslišal, vstrajajte v trpljenju.«

Navdušeni od teh besed so se vrgli vsi na tla, javkali, se premetavali sem in tja, moški in ženske, vse križem, so bičali nekateri sami sebe in tudi druge, da je nastal nazadnje takšen polom, da eden drugega niso razumeli.

V najhujšem hrupu se dvigne zopet Koloman Šef, v obrazu je bil videti ves blede, oči so mu žarele na čudovit način in tresel se je po celem životu. S tajnostnim glasom začne:

»Tovariši in tovarišice, Kristus je gledal, kako posnemamo njegovo trpljenje, glejte, zdaj se mi je prikazal njegov obraz, tako je mil in lep, o kako je zadovoljen z nami, kaže mi s prstom na kapelico, kakor bi hotel reči: tu je svetišče, kjer hoče imeti božji grob, bratje in sestre, vrzite se na tla, ki so sveta.«

Kakor zamaknjeni od teh besed, so padli vsi na tla in ostali v tem položaju nekaj časa.

»Zginila je svetla prikazen,« povzame zopet Koloman Šef, »ljudje, ki ste prišli, vstanite, zadostili ste volji božji! Zapomnite si, kar ste danes doživeli, ne dajte se pa zapeljati od skušnjav, ker marsikaj bo prišlo čez vas in hotelo odvrčati od prave vere in poti, po kateri pridemo do cilja. V različnih podobah se bo prikazal skušnjavec, a ne vstrašite se ga.«

»Je že tukaj,« zakliče Maruša, »poglejte, sam zlodej je tukaj!«

»Kaj govoriš,« praša vznemirjeno Šef.

»Glej vendar tam pri dverih črnega kozla, to

Sadie v gospodinstvu!

Sadie najbolj zdrava hrana! Gospodinj in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.- Din.

PERJE

pravo češko, higijenično čiščeno, mešano Din 48.—, boljše Din 74.—, fino belo Din 110.—, najfinejše belo Din 360.—, puh sivi Din 130.—, žima Din 34.—, 55.—, 100.—, cvilch za žimnice Din 30.—, 46.—, 58.—, platno za prtiče Din 30.—, 38.—, 51.—, gotove žimnice Din 390.—, pernice Din 460.—, 670.—, zglatniki Din 138.—, klot odeje Din 200.—, 290.—, 370.—, flanel odeje Din 47.—, 97.—, zastori madras Din 78.—, 89.—, 102.—, posteljne garniture Din 290.—, 420.—, preproge m Din 22.50, 36.—, 48.—, razpošilja samo v solidni, dobri kvaliteti veletrovin

R. STERNECKI, CELJE, št. 21. Slov.

Pri uredbi celih hotelov, zavodov in bolnic se stavijo proračuni po izjemnih cenah. Naročila čez 500 Din pošt. prosta. Cenik z več 1000 slikami zastoji.

Največja izbira vsakovrstne svile

že od Din 24.— naprej se dobi pri

L. TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Cunje,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti ter krojaške odpadke kupim in plačam najboljši
A. Arbetter, Maribor,
Dravska ulica 15.
Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Opeko

za zidavo, izborna žgano, narejeno z roko, strešno opeko (Biberschwanz-Dachziegel) oddaja veleopekarna Černiček, Kamnica. Naslov v Mariboru: Trubarjeva ulica 5. 1040

Zelnate glave

kupi LOVREC, Maribor, Slomškov trg 16. 1033

Sprejme se trgovski poslo- in knjigovodja. Prošnje je poslati na Gospodarsko zadrugo v Ormožu. 1096

Zidarski polir, samostojen, verziran na visoki stavbi in železo-beton, se takoj sprejme. Ponudbe na upravo lista pod šifro »za Maribor«. 1048

Zidarski predelavec ter zidarji se sprejemajo pri stavbenem podjetju Ub. Nassimbeni, mestni stavbenik, Maribor. 1047

Vozniki v akordu in režiji se sprejemajo pri zgradbi ceste Sv. Peter—Ložane. Vpraša se pri stavbenem podjetju U. Nassimbeni v Mariboru, Vrtna ulica 12. 1091

Kolarskega pomočnika, poštenega in pridnega, takoj sprejemem. Pirnat, kolar, Velenje. 1094

Sprejme se vajenec z dobrim spričevalom: Polič Konrad, čevljar, Partinje št. 25, Sv. Jurij v Slov. g. 1042

Dobri viničar s tremi delavskimi močmi išče službo. Naslov v upravi lista. 1095

Majerja z lastnimi kravam, ki bi prevzel vso delo, sprejme Marija Pilz, Pesnica. 1034

Majer z več delavnimi silami se sprejme pod ugodnimi pogoji pri Henrik Sarnitz pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 1023

Majerja z najmanj 5 delavskimi močmi sprejme Misita Aleksander, pos. v Jarenini 47. 1049

Proda se večje kmetijsko posestvo ali dve manjši kmetiji v bližini Šoštanja pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na notarsko pisarno v Šoštanju. 1093

Lepo posestvo na prodaji! Vila s 6 sobami, električno razsvetljavo, v bližini so njive, gozd in sadonosnik, dve minuti od postaje Št. Ilj v Slov. gor., 10 minut od farne cerkve; posebno pripravno za penzionista ali zdravnika. Anton Kolednik, Št. Ilj v Slov. gor. 36. 1092

Dr. Josip Zdolšek

odvetnik v Brežicah

naznanja, da je preselil svojo pisarno v prostore preje

dr. Štikerjeve pisarne hiš. šte. 49, Brežice. 1099

1. semenska pšenica

Sierban prolifer, nudi največji donos, je prosta rje, sposobna za vskladiščenje. Najbolj plodna vrsta za tukajšnji okraj. Zahtevaj e vzorec.

1100 OSKRBNISTVO GRADA MARENBERG

Hmeljarji!

V kratkem odpotujem zopet v Nürnberg in Žatec in vzamem še par vagonov hmelja v komisijsko prodajo. Ako želite Vaš hmelj v kratkem času dobro prodati in to po boljši ceni kakor doma, pošljite mi vzorce z navedbo količine, nakar Vam bom sporočil, kedaj bi mi hmelj poslali v hmeljarno v Šoštanj.

Plačilo za prodani hmelj prejmete po Celjski posojilnici d. d. podružnica Šoštanj, katara je tudi do sedaj vsem mojim strankam izplačevala.

Boljšee cene je mogoče doseči le sedaj, ker je večje povpraševanje po našem hmelju, zatoj ne odlašajte, ker bi bilo odlašanje le Vam v kvar.

Zagotavljam Vam vestno in zanesljivo posredovanje. 1109

Josip Petrič, trgovec Rečica ob Paki.

Denar naložite najboljše in najsigurnejše pri

Južnoštajerski hranilnici v Celju

v lastni hiši Cankarjeva ul. št. 11, nasproti pošte — popularno varni zavod. Ustanovljen leta 1889 od okrajev Gornji grad, Sevnica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj in Vransko, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Znatna rezervna zaklad. Vsakovrstna posojila pod zelo ugodnimi pogoji. 8

ni nič drugega, kakor hudi duh v živalski podobi.

»Da, da, zlodej je, ki je prišel sem motit naše sveto opravilo, zarotite ga, drugače še koga obsele!«

Koloman Šef je spoznal, da so se njegove besede le prehitro uresničile, zato se postavi pred razpelo križanega, dvigne roke in reče s svečanim glasom:

»Peklenski duh, ki si se pokazal v podobi črnega kozla z rogovi, zarotim te pri svetosti tega kraja, ne skušaj nas, ki smo verni ljudje, ne najdeš pri nas takšnih, ki bi tebe poslušali — poberi se in zgini v najtemnejši kot tvojega peklenskega kraljestva, tam razširjaj svoj smrad — v imenu križanega — zapusti svetišče!«

Rekši postavi se pred kozla in dvigne obe roki proti njemu.

A glej, kozel se postavi po koncu na zadnje noge ter se zaleti v Kolomana Šef, da se prevrže in podere ob enem mizo, na kateri so bila različna od udeležencev prinesena jedila, da so se zakotalila po tleh; kozel plane hitro po razpršeni zelenjavi ter hoče hrustati sočno sočivje.

»Poglejte vendar hudobneža, še božje darove hoče požreti, kakor bi ne imel v peklju dosti žer-

javice, udarite zlodeja,« kričijo okoli stoječi. A ostalo je le pri kričanju, kajti vsak se je le bal, ker s hudim duhom se ni šaliti. To priliko je kozel izkoristil, da je spravil pod krov svojega života najlepšo zeljnato glavo.

»Kaj pa gledate, ali ste bojazljivci, ali vas ni sram, da ste možje,« kriči Maruša vsa iz sebe, »če se vi ne upate, ga bom pa jaz.«

To je pomagalo. V trenutku, ko se je spravil kozel na daljno sočnato sočivje, je dvignil krepak fant iz Porčiča svojo palico ter udaril kozla po hrbtu, da je odskočil ter se pognal skoz dveri, pri tem pa še podrl nekaj žensk na tla, da so skoraj omedlele samega strahu.

»Pustite mojega kozla pri miru, saj ni zlodej,« sliši se naenkrat jokajoč glas mlade deklice, ki je stala pri oknu.

In tako je tudi bilo. Pinteričeva Nanika iz Šent Lenarta je bila kaj radovedna, kaj se bo vse godilo v kapelici skakačev. Zato se je tihoma ukradla od doma na ta način, da je šla skoz hlev ven na prosto. Imela pa je kozla, ki ga ji je podarila teta o Veliki noči in ki ga je tako razvadila, da ji je sledil povsod, kamor je šla. Bil je pohleven, imel je samo razvado, da se je vsako-

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.—

Iz Poljšakove republike.

V zadnji številki smo poročali, da nam ni bilo mogoče, obelodaniti zaključka pregledovalne komisije.

Pregleda so se udeležili poleg običajnih pet mariborskih zdravnikov še ti le: dr. Papež, zdravnik v Logatcu; dr. Tajnšek od Sv. Pavla pri Preboldu; dr. Harpf iz Slovenjgradca in priznani kirurg v Mariboru g. dr. A. Korenčan. Prisostvovali so še predsednik oblastnega odbora g. dr. Jos. Leskovar in odbornik za zdravstvo g. dr. A. Veble. Komisija je poslovala od 9. ure predpoldne do 2. ure popoldne. Zaslišani so bili bolniki, ki se zdravijo v baraki mariborske bolnice in 12 že pred mesci in leti od Poljšaka ozdravljenih.

Nepriistranski člani komisije, ki gledajo z lastnimi očmi in so slišali izpovedi bolnikov, priznavajo gosp. Poljšaku pri vseh boleznih, katerih se je lotil, popoln uspeh. Proti so in bodo zdravniki, kojim je bilo doslej dolgotrajno — a brezuspešno zdravljenje rakov in vseh vrst neozdravljivih kožnih bolezni vsakdanji — kruh! Za peščico teh zdravnikov se ne bo nikdo zmenil, najmanj pa priprosti slovenski narod, ki je z dušo in telesom odločno za Poljšaka.

Tudi zadnjič ni podala komisija nobene službene izjave za časopisje. Gospodje so sklenili, da bodo napisali zdravniški člani komisije svoj za ali proti Poljšakovemu zdravljenju v četrtek, dne 13. septembra. Teh izjav naš list v prihodnji številki zopet ne bo mogel prinesiti, ker bodo izdane še le v četrtek, ko se »Slovenski Gospodar« že razpošilja na posamezne naročnike.

Vsakemu za dobro stvar vnetemu je jasno to-le: Ako bi si g. Poljšak ne bil že koj prvotno svest zmage, bi se ne bil upal podvreči tako strogi komisiji, kakor je to resnično storil.

Ako bi bila Poljšakova sredstva za nič, zdravljenje brezuspešno ali celo

zdravju škodljivo, bi bili Poljšakovi strupeni nasprotniki ga že davno pregnali iz Maribora in ga pustili — vtakniti pod ključ kot goljufivega mazača. Ravno radi tega, ker je Poljšakovo zdravljenje popolnoma zmagoslavna istina, ga napadajo in blatijo po neresnem časopisju oni, ki bodo po upeljavi Poljšakovih zdravilnih sredstev ob precejšen zaslužek!

Glede Amerike je sklenil Poljšak že pogodbo in bo zapustil Evropo ob koncu leta 1928. Do tega časa bode ozdravil vse tukaj pri nas mu zupane slučaje. Na svoje novo mesto v Ameriko bo došel v zimskem času, ki je najbolj ugoden in prikladen za zdravljenje raka.

S Poljšakom bo izgubil Maribor, Slovenija in cela naša država neizmerno veliko. Sredstva zoper te grozne rakove in kožne bolezni, katere je iznašel Slovenec domačin, bomo morali po krivdi nekaterih nevošljivih zdravnikov naročati za drag denar iz daljne Amerike!

Upamo, da bo naše dobro slovensko ljudstvo po Poljšakovem odhodu tolikanj pametno in zavedno, da ne bo polnilo žepov onim zdravnikom, ki so zagrenili Poljšaku s šikanami bivanje in delovanje med domačini!

Kaj predbacivajo g. Poljšaku?

Pred vsem mu očitajo v nemško pisani »Marburger Zeitung«, da se vsled njegovega mazila umrle tri osebe. V resnici izgleda zadeva z obdolžitvijo smrtne krivde tako-le:

Gospa **Reiser iz Slavonije** je bila radi obolenja na raku v maternici že pri vseh zdravnikih in profesorjih v naši in izven naše države. Od vseh je bila zapisana smrti. Ko je njen mož zvedel za Poljšaka iz časopisja, je hotel izpolniti smrtno bolni ženi zadnjo željo in jo je prepeljal v mariborsko barako in nato se je takoj

odpeljal domov. Pred odhodom je založil za ženin pogreb pri podružnici Kreditne banke 6000 Din. Mož je bil torej uverjen, da njegovi ženi tudi g. Poljšak ne more pomagati, ker je že prepozno in ima seve skrajno slabo srce. Iz Poljšakove republike so brzojavili Reiserju, naj pride po ženo, ker ji ni mogoče pomagati radi srčne oslabelosti. Predno je prejel mož iz Maribora v slavonsko vas brzojavko, je žena že umrla. Reiser se je pripeljal v Maribor, pokopal ženo in dal na časopisni napad v »Marburgerico« izjavo s svojim podpisom, da njegova žena ni umrla po Poljšakovi krivdi ali na zastrupljenju z njegovo mažo, ampak radi srčne oslabelosti in ker je bil rak že preveč globoko razpreden v notranjosti telesa.

V Poljšakovo republiko so spravili po dolgih prošnjah **Minko Govekar iz Ljubljane**. Revo je zadela pred leti po levi strani kap in je bila leva telesna polovica čisto hroma. Razven tega jej je pojedel rak en del prsi, in druga stran prsi je bila močno napadena. Povrh tega jo je večkrat z vso silo napadala božjast. Radi božjasti so ji morali ograditi postelj in jo stražiti, da je ni vrglo ob napadih na tla. Cele noči ni dala miru, vznemirjala druge bolnike, ki so prosili Poljšaka za božjo voljo, naj jo spravi — kam drugam. Po Govekarjevo so prišli njeni sorodniki in jo odpeljali kot neozdravljivo nazaj v Ljubljano. V Ljubljani jo je po tednih za tem zadela ponovno, a tokrat smrtno kap in jo rešila groznega trpljenja! Poljšakovi nasprotniki trdijo, češ: Poljšakovo zdravlilo je krivo, da je umrla na kapi!

Pri Poljšaku je iskal pomoči primarij **zagrebške zakladne bolnice g. dr. Zec**. Imel je brezupno napadena od raka usta in jezik. Iz obupa je že več nego eno leto popil na dan 5 litrov vina in 2 litra najmočnejšega žganja. Po uporabi Poljšakovega mazila se je počutil boljšega, bolečine so izginile, a kljub temu, da se je

mur, ki mu je nastavljal odprte roke, postavil po koncu in ga tudi potrkal.

Tako se je zgodilo tudi danes. Nanika je zapazila svojega tihega spremljevalca, ko je Šef ravno izrekel svojo zarotitev. Hotela je odvesti svojega ljubljence, a nesreča z voditeljem skakačev se je že zgodila; ujela je rogatca v trenutku, ko je dobil krepek udarec po hrbtu. Hitro je zbežala z njim domu, saj jo je bilo tako sram, da se je moralo pripetiti to ravno njej.

Nekateri poredneži so se smejali, večina navzočih pa je le ostala prepričana, da je bil sam peklenšček.

Koloman Šef je uvidel, da bi lahko trpela cela stvar vsled tega dogodka, zato se postavi ob križ in pravi s povzdignjenim glasom:

»Videli ste črno pošast, nekateri mogoče mislijo, da je to res nekaj naravnega, a hudi duh skuša na vse načine zmotiti ljudi v svojem prepričanju; kdor tega ne verjame, je že obseden in zapisan večni temoti, zato se spokorite in delajte na to, da se sezida čimpreje tukaj veličastna cerkev. Veliko darov ste prinesli danes, vidite se vaša požrtvovalnost, a dosti še manjka. Glejte, še sinoči se mi je prikazal Bog Oče s svojim Sinom in Devico Marijo, okoli njih je bila

truma angelcev, ki so peli slavo Vsemogočnemu. In nastopili so apostoli pred nebeškim sedežem in Kristus je spregovoril z močnim glasom: Bliža se sodni dan, delajte pokoro, drugače pridejo nesreče, zato se rešite in zidajte cerkev.«

Ljudje so stali kakor zamaknjeni ter poslušali te besede, preletavala jih je groza in kakor na en glas so vzdiknili vsi:

»Zidajmo cerkev, tako je volja božja, drugače pride vesoljni potop.«

Zopet se dvigne Šef in začne razlagati, da se mora vložiti na sekovskega škofa prošnja za dovoljenje zidanja cerkve, kar se bo tem lažje doseglo, ako se naštejejo vsi čudeži, ki so se že zgodili.

»Vidite, naša stvar ni napačna, mi nismo krivoverci in ne luteranci, glejte, celo naš spoštovani gospod župnik in trški sodnik sta navzoča, tudi naš mladi gospod graščak, kakor sem zvedel, temu ne bo nasprotoval; bil sem tudi drugod po graščinah, povsod so mi obljubili pomoč. Zato ne obupajmo, ne dajmo se zapeljati od skušnjav, kdor je tedaj za to, da se spiše prošnja, naj se zglaši.«

Mahoma so vsi vzdiknili: »Cerkev se mora

„Smeh in jok — naših otrok“!

Berite knjigo „Iz otroških ust“ I. del Din 8-50, II. del Din 16- — . Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

odrekel deloma alkoholu, ni mogel nič jesti. Vrh tega so ga še upokojili, kar ga je silno potrl. Radi pomanjkanja denarnih sredstev je moral zapustiti Maribor in se preseliti v Zagreb, kjer je umrl. Poljšakovi nasprotniki so objavili v »Marburger Zeitung«, g. dr. Zec je tretja Poljšakova smrtna žrtev.

Koliko je resnice na zgoraj omenjenih obdolžitvah, lahko vidi vsak trezen in zdrav človek!

Moramo tudi pripomniti, da je vložil g. Poljšak tožbo zoper klevete »Marburgerice« in bodo imeli gospodje iz nasprotnega tabora priliko dokazati pred sodnijo, kako in zakaj so umrli ti slučajji.

Poljšak ni Kristus in čisto nemočega tudi od njega ne smemo zahtevati.

Ko bi le gospodje nasprotni zdravniki pogledali pred lastni prag in bi videli tamkaj bogzna koliko mrličev — ki so umrli prezgodaj tudi po njihovi krivdi!

Konečno se tudi govoriči, da vsebuje Poljšakovo mazilo preveč svineca in je radi tega škodljivo. To trditev je pred zadnjo komisijo odločno pobil ter zavrnil g. dr. Harpf iz Slov. Gradca, ki je bil dolgo let uslužben kot zdravnik pri svinčenem rudniku v Mežici. Trditev glede zastrupljenja s svincem je po mnenju vseh resnih tozadevnih strokovnjakov smešna in jo raznašajo Poljšakovi nasprotniki iz hudobije.

Slovenski krožek na Dunaju.

Prošnja rodoljubom v domovini.

Kako neobhodno potrebno je bilo naše društvo v tem svetovnem mestu, dokazujejo izredno veseli uspehi. Nad 200 rednih članov šteje že ta »Slovenski krožek«, pa večina niso

jugoslovanski državljani. — Vsako nedeljo od 6. ure zvečer dalje so redni sestanki.

V dvoranici znane restavracije »Raimundhof« poleg gledališča enakega imena se zbiramo. Tu sem dohajajo v velikem številu slovenski rojaki iz vseh okrajev tega velikega mesta, da se morejo v lepi slovenski družbi poveseliti, pogovoriti, da čujejo predavanja in domoljubne govore, da si izposojajo knjige iz društvene knjižnice itd. itd. Posledice teh sestankov so neprecenljive vrednosti za povzdigo slovenskega duha in rodoljubja med dunajskimi Slovenci, ki se čutijo čedalje tesnejša bratska družba sredi tujega valovja.

V oktobru bo še le eno leto, odkar obstoji naše društvo, ali takoj se je pokazalo, da bo to najživahnejše naše društvo, ki nekaj zaleže, kamor se nagne, kjerkoli more sodelovati. — Naše društvo ima edini naš pevski zbor, ki je sodeloval že ob raznih prilikah, ob patrijotskih prireditvah in slavnostnih prilikah, a v juniju je priredil obširno akademijo v veliki dvorani češkega Narodnega doma: »pri Pošti«.

Po bolj mrtvem letnem času se že bliža jesen in tu nas čaka novo in ogromno delo: izpopolnitev naših vrst, tako da bo v naši sredi vsakdo, ki je — še Slovenec! Kdor se šteje za Slovenca na Dunaju, ta mora v »Slov. krožek«, ta mora s svojo osebnostjo, s svojo sposobnostjo in končno z denarnimi prispevki pripomoči, da naše edino slovensko društvo v najpopolnejši meri doseže svoje prelepe namene. — K temu nam mora pripomoči v domovini vsakdo, ki ima kakorkoli stike ali vpliv na kakega rojaka na Dunaju ali bližini. Pišite mu, recite mu, vprašajte ga, ali je že naš član, zakaj se doslej še ni prijavil, navdušite ga, da se takoj oglasi!

Posebno slovenski akademiki morajo biti naši člani, morajo sodelovati v pevskem zboru, dramatskem odseku, na sestankih predavati, go-

voriti in se tako pripravljati za narodovega delavca po dovršenih študijah. — Prosimo rojake v domovini za strogo kontrolo, ali so vsi akademiki v našem društvu. Doslej jih le preveč postopa po Dunaju, ne da jih poznamo, ne da nam pomagajo, ne da se oni sami tu urijo za javnega delavca domovine. Kdor akademikov ne čuti potrebe, da nam v takem delu na Dunaju pomaga, ne zasluži pozneje nikakega vidnega mesta v naši domovini!

Predsednik.

Novo zalogo rožnih vencev

z zelo nizkimi cenami in v izredno lepi izdelavi je otvorila

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

predvsem za čas birmovanja in božjih potov.

Cene so:

Leseni rožniveci v raznih izdelavah D 7.—
Stekleni, Din 3.— do 7.—

Alabaster po Din 10.—

Slonokoščeni (posnemek) po Din 12.—

Slonokoščeni (pravi) od Din 18.— do Din 47.—

Kovinasti (alpaca) v šatuljah, v obliki obeaka po Din 12.— do Din 20.—

Kdor more, naj si ogleda zalogo in izbere primerno v prodajalni na Koroški cesti 5 ali Aleksandrovi cesti 6. Naročite tudi lahko po pošti!

Novozgrajena hiša z več lepimi sobami, večjo mizarско delavnico in mizarским orodjem se vsled smrti lastnika po nizki ceni proda. Pri hiši se nahaja tudi sadni vrt. Hiša se nahaja v bližini Rimske Toplice ob okrajni cesti Rimske Toplice—Laško. Takoj plačati je samo polovico kupne svote, drugo lahko ostane vknjiženo. Več se izve pri Francu Gabršček, Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. 1080

Išče se majer s tremi delavskimi močmi. Naslov v upravi lista. 1076

zidati, škofu se mora to sporočiti in če on ne dovoli, obrnemo se do papeža!»

Koloman Šef je bil s tem prav zadovoljen in tudi nastop s kozlom je bil kmalu pozabljen. Glavna stvar je, da so ljudje navdušeni za zidanje nove cerkve, za daljne čudeže se bo že skrbelo.

Ko je ljudem še naznanil, da se zopet snidejo prihodnjo mlado soboto, so se začeli zborovalci polagoma razhajati. Živahno so razpravljali o tem, kar so videli in slišali in marsikateri je sklenil, da pristopi tudi k tej verski družbi ter hoče prispevati k zidanju cerkve.

Župnik Morenus, trški sodnik ter Nürnberger s svojo hčerjo so odšli med prvimi proti Šent Lenartu. Vsak je imel svoje misli. Župnik je skoraj obžaloval, da se je udeležil tega shoda, zdelo se mu je vendar, da se stvar le pretirava. Zadeva čudežev le ni natančno pojasnjena, kakor je videti, učinkuje pri tem v veliki meri domišljija.

A kaj more storiti proti ljudem, ki so vsi prepričani ter prepojeni tega duha; vedno je pač tako, da vleče zunanji sijaj in kdor zna porabiti to priliko za svojo korist, je mož dneva, njemu se vse klanja, njemu se vse verjame, slepo drvi

za njim, in kdor ima mogoče pomisleke, je prisiljen, da gre tudi tisto pot. Le redki so slučajji, da ohranijo nekateri trezno razsodnost, ki uvidijo, da drvijo vsi za nečim, kar je le od danes do jutri. Njih svarilni glas se sicer ne posluša, vsled tega jih zaslepljenci celo črtijo kot razdiralce in marsikaj morajo pretrpeti, a stanovitnost najde vedno svoje zadoščenje.

Tako si je mislil Morenus je tudi tukaj, pridigoval bi gluhim ušesom, pustimo jih, mine čas, pride tudi treznost mišljenja in spoznanje, da so bili zapeljani.

Nürnbergerja in Agato je povabil trški sodnik k sebi, češ, sedaj po noči ne bosta hodila domu.

V trgu so se vsi poslovili in šli vsak na svoj dom.

A še nekdo je šel od današnjega sestanka za omenjenimi domu.

Bil je to Mihael Trenak. Prispel je po skrivnih potih proti Radehovi in došel ravno v trenutku, ko je imel Šef še svoj nagovor. Stisnil se je v kot, da ga ni opazil skoraj nikdo, najmanj pa župnik in spremljevalci iz Štraleka; pač pa je on videl vse in tudi slišal, ko je imenoval Šef župnikovo ime.

Dalje bo sledilo.

Socialno vprašanje

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-
rajevo knjigo: »Socialno vprašanje« za Din 28-
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lenard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lenard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Moj stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I. del** Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II. del** Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica, I. del** broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialisti.** Din 16.—
12. E. R. Borroughs: **Džungla, I. del** Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava ...** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 28.—
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust.** Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto.** (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom.** Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora.** Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza Šamila.** (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti.** Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past.** Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust, II. del** Din 16.—

Zakaj kupite v Celju manufakturno blago najceneje edino pri
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

- Ker ima veliko tovarniško skladišče vsakovrstnega blaga.
- Ker ima trgovino v lastni hiši in ne plačuje najemnine.
- Ker ima velik promet, vsled tega sveže blago.
- Ker ima lastno tovarno odelj (koltrov).
- Ker ima lastno izdelovanje različnega perila.
- Ker ima pošteno mero, dobro blago in nizke cene.
- Ker ima zamisel »mali zaslužek, a veliki promet«.

Vsakomur se izplača, da obišče pa če tudi od daleč strogo solidno in pošteno trgovino

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Za trgovce poseben oddelek na debelo.

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne: za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 Din, veste rožaste s svilo 100 Din, bluze za zvezati 55 Din, debeli topli leibi 60 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vezjak, Maribor, Ve trnjska ulica 17. 1025

Šivalni stroj, dobro ohranjen, se po ceni prodaja. Walcher, Bresternica 148, p. Maribor. 1060

Strojno pletenje podučuje pletarna Vezjak, Maribor, Splavarska ulica 6. 975

Sode vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. — Pomočniki sprejme v stalno delo. 291

Mehki okrogli les, kakor tudi cele gozdove kupuje električna žaga M. Obrhan, Maribor, Tattenbachova ulica. 1058

Hrastove prage (švelarje) normalne kakor tudi vsake vrste trdi les: hrast, javor, črešnjo, lipo, jesen, hruško, oreh kupuje stalno ter prosi ponudbe na Rudolf Dergan, trgovec v Laškem. Kupi tudi kak hrastov ali bukov gozd v bližini železnice. 1081

Pozor in vinski trgovci

Prodaja se večje število hrastovih sodov v velikosti od 100 do 2000 litrov, in velikih skladiščnih sodov od 2000 do 6000 litrov ter velike kadi za tropine. Sodi od 400 litrov naprej imajo vratica. Vsa ta posoda je še nova in malo časa v rabi, dobro zaokusena in za vsako vino takoj vporabna. Tozadevna pojasnila daje D. Modic, Celje, Mestna hranilnica. 1057

KMETIJSKA NABAVNA IN PRODAJNA ZADRUGA V PTUJU naznanja, da se je s 1. septembrom 1928

— preselila —

iz Dav. Trstenjakove ulice 7 na Frankopansko cesto 10 v Ptuj, v poslopje šampanjskih kleti poprej Fr. Čuček, to je ob cesti na kolodvor. — Vsled primernejših prostorov bo zadruga v stanu, svoj obrat še povečati in prosi vse zadržnike in kmetovalce, da ji dosedanje zaganje ohranijo tudi v prihodnje. 1085

Na drobnol

Na debelo!

Železnina
Anton Brenčič
v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo potrebščin za jesen in zimo in sicer: razne kotle, brzoparilnike, lito-železnino, pločevinasto, postekleno in pocinkano posodo, številnike, peči, plužno blago, podkove, vsake vrste žreblje za obutalo, nagrobne križe, stroje za meso in slanino rezati, slamorezne kose, sekire in žage vsake vrste ter sploh vse v železnino spadajoče predmete. — Zastopstvo »LUTZ-ovi« peči za šole, urade, gostilne itd. 806

Postrežba točna!

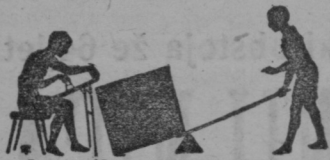
Znižane cene!

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbo in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Kot zabranilno sredstvo je Thürpil pri driski telet in svinj od obćudovanja vrednega uspeha. Dobrota Thürpila je neuporečna. Ne manjka pri nas v nobeni hiši. O. H. Landwirt in O.

Thürpil se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih. Zahtevajte pristen Thürpil in odklonite nadomestilo.

Edini izdelovatelj: CL. LAGEMAN, CHEM. FABRIK, AACHEN.
Zaloga: „LYKOS“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.

Ceško sukno kupite najceneje pri tvrdki
ALOJZ DROFENIK - Celje
samo Glavni trg 9
OSTANKI ZA POLOVIČNO CENO

557

Najcenejše!

Najboljše!

manufakturno blago Vam nudi
manufakturna trgovina
FISCHER & DRUG

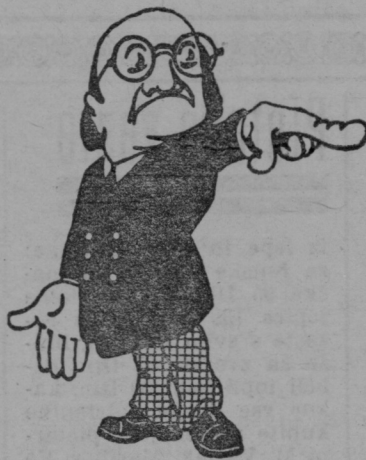
Kralja Petra
cesta 22

CELJE

Kralja Petra
cesta 22

Dospela je ravno kar večja množina blaga za jesensko in zimsko sezono, katero nudiva najinim cenj. odjmalcem po skrajno nizkih cenah. — Oglejte si zalogo in cene in prepričajte se sami. 1072

Denar naložite
najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru
Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6
Obrestuje hranilne vloge na trimesečne odpovedi po
brez odpovedi po 6⁰/₀ 7¹/₂

Tudi Vi morate Vaše potrebščine v oblekah, perilu, platnu pri meni kriti
Tudi Vi bodele kakor vse moje stranke zadovoljni in stranka ostali
Tudi Vi dobite pri meni najboljše blago po najnižji ceni in si s tem prihranite denar
Tudi Vi si lahko pri veliki izbiri izvolite po svojem okusu
Tudi Vi ste zavarovani pred izkoriščevanjem, ker so pri meni stalne cene

FRANC KOLERIC
668 trgovina Apače

Strojna stiskalnica
za sadje in grozdje s košom za 300 litrov se poceni prodaja. Maribor, Trubarjeva ulica 9. 1003

912
Čitajte in oglejte si

bogato zalogo vsakovrstnega škofa za ženske obleke in plašče, za moške obleke ter dubl za zimske suknje, kakor tudi barhenta, koc in odev itd. — Ostanki v veliki izbiri za lastno ceno. Radi prevelike zaloge se prodaja po izredno ugodnih cenah v veletrgovini

Anton Macun

Gosposka ulica 10. Maribor Gosposka ulica 10.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri
LJUDSKI POSOJILNICI V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad Din 60.000.000. — Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetijski posestniki, Ljudska posojilnica je Vaš zavod. Poslužujte se ga!